

KURJER WILEŃSKI

Wileńsko - Nowogródzki, Grodzieński, Poleski i Wołyński

W przededniu ustąpienia Litwinowa

Całkowita porażka dyplomacji sowieckiej. — Izolacja Moskwy i jej skutki w Chinach i Hiszpanii. — Jak zwabić do kraju własnych nieudanych dyplomatów?

Moskiewscy korespondenci prasy angielskiej donoszą, że w Moskwie krąży uporezywe pogłoski o mającej w najbliższej przyszłości nastąpić zmianie na stanowisku Ludowego Komisarza Spraw Zagranicznych. Według tych informacji usunięcie komisarza Litwinowa zostało już przesądzone. Jego następcą ma zostać b. ambasador sowiecki w Paryżu Potiomkin, zajmujący obecnie stanowisko pierwszego zastępy Ludowego Komisarza Spraw Zagranicznych Rosji sowieckiej.

Należy przypomnieć, że z tego rodzaju zmiany prasa zagraniczna prze-powiadała już kilkakrotnie. Szczególnie dużo o tym pisano w okresie procesu Piatakowa, Radka i tow. w styczniu rb. oraz po rozstrzelaniu marszałka Tuchaczewskiego i siedmiu generałów sowieckich. Przewidywania te jednak w owym czasie nie sprawdziły się.

Czy sprawdzą się one obecnie? Na to pytanie nie sposób odpowiedzieć twierdząco, ze stuprocentową pewnością. Tym niemniej jednak wypada zaznaczyć, że tym razem są bardzo duże i niepodlegające żadnej dyskusji podstawy do przypuszczenia, iż na stanowisku Ludowego Komisarza Spraw Zagranicznych nastąpią zmiany. Za tym przemawiają następujące fakty.

Związana z nazwiskiem Litwinowa linia sowieckiej polityki zagranicznej, która doprowadziła Rosję sowiecką do wstąpienia do Ligi Narodów oraz wysunięcia koncepcji powszechnego bezpieczeństwa, ostatnio skończyła się prawie że całkowitą porażką dyplomacji sowieckiej na arenie polityki międzynarodowej.

Dzisiaj bowiem jest już faktem oczywistym, że główny cel tej polityki, który miał doprowadzić do izolacji Trzeciej Rzeszy oraz wytworzenia wspólnego frontu Anglii, Francji, Ameryki, Rosji i innych państw skierowanego przeciwko Berlinowi i Tokio, nie został przez Moskwę osiągnięty. Wręcz przeciwnie. Dążenie do realizacji tego programu jedynie przyspieszyło skryzystalizowanie się bloku t. zw. państw dynamicznych oraz powstania w dniu 6 listopada 1937 r. „antykomunistycznego trójkąta“ Berlin — Rzym — Tokio.

A kiedy Litwinow chciał na to niezwłocznie odpowiedzieć „demokratycznym czworobokiem“ Moskwa — Paryż — Londyn — Waszyngton i podczas swej bytności w Brukseli

spróbował zmontować tego rodzaju kombinację spotkał się z odmową przedstawicieli nie tylko Ameryki i Anglii, lecz również i „zaprzyjaźnionej“ Francji. Co więcej. Niebawem dowiedział się on, że przedstawiciel Anglii lord Halifax ma w najbliższej przyszłości udać się do Berlina, zaś minister spraw zagranicznych Francji Delbos do Polski i innych państw.

Spotkawszy niepowodzenie w montowaniu „czworoboku“, Litwinow próbował jeszcze cdegrać się na innym odcinku i zaproponował ażeby Delbos, o ile ma na prawdę rozpocząć podróż na wschód zawiązały również do Moskwy. Jednak i ta propozycja spotkała się z odmową. Wówczas to Litwinow prawił że demonstracyjnie opuścił Brukselę i poprzez swych agentów inspirował we francuskich kołach filozoficznych kampanię przeciwko zagranicznej polityce Anglii z jednej strony oraz przeciwko sytuacji wewnętrznej w Polsce z drugiej, mającą na celu przeszkodzić podróży lorda Halifaxa do Berlina, zaś ministra Delbosa do Warszawy.

Ta niezręczna dywersja jak wiadomo również zawiodła. Lord Halifax od środy gości już w Trzeciej Rzeszy. Podróż ministra Delbosa, została przez francuskie czynniki oficjalnie definitywnie ustalona na początek grudnia. W ten sposób Moskwa przekonała się, że jest prawie całkowicie izolowana na arenie międzynarodowej. Skutki tej izolacji są już namacalne, gdyż primo na Dalekim Wschodzie Japonia bez większych przeszkód realizuje swój imperialistyczny program, który na przyszłość przewiduje nie tylko całkowite wyparcie Rosji z Chin, ale i z Azji w ogóle, sekundo zaś — na Zachodzie w Hiszpanii: gen. Franco uzyskuje coraz wię-

(Dokończenie na str. 2-iej)

Zet.

P. Premier o nauczycielstwie i ich organizacji

Oświadczenie złożone min. Świątosławskiemu i Kuratorowi Z. N. P.

WARSZAWA, (Pat). Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął w obecności ministra WR i OP W. Świątosławskiego nowomianowanego kuratora Związku Nauczycielstwa Polskiego p. Seweryna Maciszewskiego, który przedstawił panu premierowi sprawę Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Pan premier oświadczył:

„Olbrzymia rzesza nauczycielstwa dobrze spełnia swoją rolę i dobrze pełni służbę.

Pan minister oświaty sprecyzował stanowisko rządu w sprawie Związku Nauczycielstwa Polskiego. Ja pragnę tylko dodać, że rząd nie ma zamiaru krzywdzić nauczycielstwa i odbierać im praw do zrzeszania się w organizacjach zawodowych — chodzi jedynie o rzeczowe i lojalne ustosunkowanie się władz każdej organizacji nauczycielskiej do zarządzeń rządu.

Mam przekonanie, że nowy zarząd ukonstytuuje się w krótkim czasie i że zostaną powołani ludzie, którzy nadadzą właściwy kierunek dalszej linii rozwojowej Związku. Nie dopuszcza do tego, by pieniądze nauczycielskie były marnowane, by grosz społeczny był używany na subsydiowanie prasy politycznej, gdyż nauczyciel zbyt ciężko pracuje, aby z trudem zebrany grosz był trwoniony na cele nieprzewidziane w statucie Związku.

Taktyka władz nowowybranych musi ulec zasadniczej zmianie: nie mogą się powtórzyć smutne fakty atakowania przez organ nauczycielski władz szkolnych, wydawnictwa dla młodzieży winny być przepojone duchem ideałów wychowawczych — obowiązujących w Polsce.

Uważam, że ogół nauczycielstwa głęboko pojmujący obowiązek, jaki na nim ciąży, nada swej organizacji właściwy kierunek, który w pracy wychowawczej respektować będzie ustawowe zasady wychowania, dążące do wyrobienia religijnego, moralnego, umysłowego i fizycznego młodzieży, oraz że prace Związku przenikać będzie zdecydowana gotowość do współpracy w dziele przygotowania młodzieży do obrony kraju“.

Pierwszy przedstawiciel Anglii przy rządzie gen. Franco

SALAMANKA, (Pat). Kancelaria dyplomatyczna gen. Franco otrzymała wczoraj oficjalną notyfikację o mianowaniu Roberta Hodgsona b.

charge d'affaires W. Brytanii w Moskwie pierwszym przedstawicielem brytyjskim przy hiszpańskim rządzie narodowym.

Japonia uznaje rząd gen. Franco

TOKIO, (Pat). Dziennik „Sahi“ donosi, że na posiedzeniu rady ministrów przyjęto propozycję min. Hirofuy uznania rządu gen. Franco w Hiszpanii.

Decyzję tę powzięto, wychodząc z założenia, iż hiszpański rząd narodowy zwalcza komunizm oraz że władza jego rozciąga się na przeszło 60 proc. terytorium hiszpańskiego.

12.000 zabitych i 37.000 rannych

Oficjalne straty japońskie w Chinach

SZANGHAI, (Pat). Przedstawiciel armii japońskiej oświadczył, że straty Japończyków na froncie szanghajskim do dn. 15 listopada wyniosły 9.760 zmarłych, w tym 10 proc. wskutek chorób oraz 29.850 rannych. Liczby te nie obejmują strat,

poniesionych przez oddziały, które wyładowały w zatoce Hangczou. Ogólnej wysokości strat japońskich nie podano, lecz — zdaniem owego oficera — straty w Szanghaju stanowią 80 procent strat ogólnych.

Czungking siedzibą prezydenta Chin

SZANGHAI, (Pat). Prezydent republiki chińskiej Lin Sen opuścił wczoraj Nankin, udając się do Czungkingu w prowincji Czaczuan. Z chwilą przybycia jego do Czungkingu ma się ukazać oficjalny komunikat o przeniesieniu stolicy.

Obrońca przeciwlotnicza Czungkingu została wzmocniona. Działania przeciwlotnicze sprowadzane są obecnie do Czungkingu z Kantonu i Hankou.

WNIOSKI JAPOŃSKIE.

TOKIO, (Pat). Prasa japońska jednomyślnie rozpatruje przeniesienie stolicy Chin z Nankinu do Czungkingu jako istotne załamanie się centralnego rządu chińskiego.

„Asahi Szimbun“ pisze, że rząd nankiński oświadcza, iż nadal będzie prowadził wojnę z Japonią, lecz los tej walki jest przesądzony, ponieważ rząd centralny staje się odłąd rządem lokalnym, jak to wynika z decyzji przeniesienia stolicy do Czungkingu.

Odległość o 2000 km od Szanghaju. Dziennik oświadcza, że Japonia powinna podjąć energiczne kroki w związku z nową sytuacją i zczekać na wyczerpanie Chin z chwilą zajęcia Nankinu przez wojska japońskie.

„Kokumin Szimbun“ pisze, iż nie można zaprzeczyć, że rząd nankiński ulega rozkładowi, co uzewnętrznia się w decyzji przeniesienia jednego ministerstw do Czungkingu, innych do Hankou, a jeszcze innych — Czangszu.

Zamierzenia ustawodawcze Klubu Rolników

(Telefonom od naszego korespondenta z Warszawy)

Wczoraj odbyło się zebranie zarządu i plenarne Koła Parlamentarnego Rolników pod przewodnictwem sen. Żółtowskiego.

Zarząd Koła uchwalił wysunąć na plan pierwszy w czasie nadchodzącej sesji sejmowej następujące zagadnienia:

1) niepodzielność gospodarstw włościańskich, 2) oddłużenie rolnictwa, 3) upórządkowanie hipotek włościańskich, 4) no-

welizacja dekretu o Izbach Rolniczych, 5) uregulowanie sprawy podwójnego opodatkowania Spółek Akcyjnych, 6) zmiany w systemie pobierania podatku dochodowego w kierunku umożliwienia pobierania go częściowo przez samorządy terytorialne właściwe dla danego przedsiębiorstwa.

Oprócz powyższego podniesiono porządkiem możliwie szybkiego załatwienia zagadnień prawa budżetowego.

Karabiny maszynowe i ręczne znaleziono w paryskiej antykwarni

PARYŻ, (Pat). Aresztowano antykwariusza Maulera oraz jego siostrę u których wykryto fajny skład broni w piwnicach antykwariatu. Znaleziono 134 karabiny, 40 ręcznych karabinów maszynowych niemiec-

kich, 20.000 naboń, a także pasy, ładownice i f. p. Zostaną oni oskarżeni nie o spisek przeciwko bezpieczeństwu państwa, lecz o nielegalne przechowywanie broni i nielegalne stowarzyszenie.

Meksyk rozpoczął kampanię przeciwko swoim 18.000 Żydów

MEKSYK, (Pat). Antyżydowska kampania w Meksyku zaczyna przybierać poważne formy. Stronnictwo narodowo-rewo-lucyjne, główna podpora prezydenta republiki Lazaro Cardenas, wniosło w senacie żądanie, aby minister spraw wewnętrznych przedstawił izbie spis Żydów zamieszkałych w Meksyku oraz wykaz ka-pitałów, posiadanych przez nich w Meksyku.

Poprzednio w izbie niższej to samo stronnictwo wysunęło projekt ustawy, na-

mocy której wszyscy obcokrajowcy mają być usunięci z drobnego przemysłu. W tym wypadku użyto wyrażenia „obcokrajowcy“, aczkolwiek publiczną tajemnicą było, że ustawa wymierzona była przeciw Żydom. Uczyniono to dlatego, że wcześniejszy jeszcze wniosek o usunięcie wszystkich Żydów z handlu i odmawianie im obywatelstwa meksykańskiego prze-padł w komisji, jako niezgodny z konstytucją.

W Meksyku jest około 18.000 Żydów.

6 górników pod zwałami węgla

KATOWICE, (Pat). Ze Śląska Opolskiego donoszą: wczoraj po południu wydarzyła się na kopalni „Królowa Luiza“ w Zabrze poważna katastrofa górnicza.

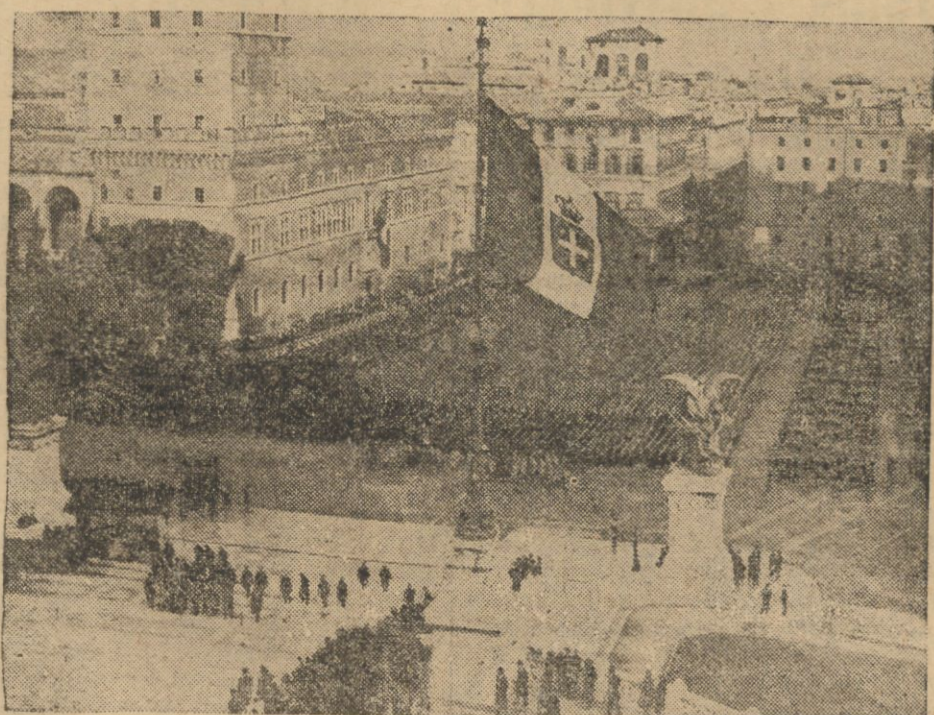
Na jednym z filarów na poziomie ok. 340 m nastąpiło gwałtowne pęknięcie, w następstwie czego filar załamał się, a 6-u znajdujących się tam górników zostało zasypanych. Wszczęto natychmiast akcję ratunkową, która na razie nie dała rezultatów. Do g. 14-iej dnia wczorajszego nie zdołano dotrzeć do miejsca, gdzie znajdują się ofiary katastrofy. Pozostało jeszcze do przekopania ok. 10 mtr zwałisk, jednakże wobec ciągłego obrywania się węgla akcja napotyka na duże trudności. Zasypani górnicy nie dali dotychczas żadnego znaku życia. Prawdopodobnie do-

piero jutro kolumna ratownicza będzie mogła dotrzeć do zasypanych. Akcja ratunkowa trwa bez przerwy.

Przywódcy arabscy w Rzymie i Berlinie szukają pomocy

JERUZOLIMA, (Pat). Według wiadomości, pochodzących ze źródeł arabskich, kilku przewodców arabskich z Palestyny, przebywających obecnie na wygnaniu, udać się ma do Rzymu i Berlina, celem zorganizowania pomocy materialnej dla Arabów palestyńskich.

ielka manifestacja w Rzymie

Efektowne zdjęcie, przedstawiające rzut oka na plac Wenecki w Rzymie, na którym odbyły się główne uroczystości ku uczczeniu 15-iej rocznicy marszu na Rzym.

Akademia w Warszawie w dniu Święta Narodowego Łotwy

WARSZAWA, (Pat). Dziś w dniu święta narodowego Łotwy, staraniem Towarzystwa Polsko - Łotewskiego odbyła się uroczysta akademie w pałacu Staszycy.

Na akademii obecni byli poseł łotewski w Warszawie min. Valters, dyrektor Kobyłański z M. S. Z., prezes Towarzystwa Polsko - Łotewskiego sen. Beczkowicz, plk. Pełczyński, plk. Frydrych, członkowie korpusu dyplomatycznego, przedstawiciele świata naukowego, władz wojewódzkich, grono wyższych oficerów i przedstawiciele władz miejskich, kolonia łotewska w Warszawie oraz liczne grono publiczności.

Po odśpiewaniu przez chór Tow. Śpiewaczego „Harfa” hymnów narodowych obu państw, wygłosił przemówienie prezes Tow. Polsko-Łotewskiego sen. Beczkowicz.

Dzień 18 listopada, mówił sen. Beczkowicz, jest dla zaprzyjaźnionego narodu i państwa łotewskiego dniem wyjątkowo uroczystym, dniem wyzwolenia, począwszy od którego, pochód ku wielkości odczynny odbywa się nie w walce ukrytej i podziemnej, lecz jawnie pod sztandarem wolnego i niepodległego państwa.

W dniu tym skierowują się myśli i uczucia nas Polaków w stronę Łotwy, płyną pod jej adresem najlepsze życzenia.

Naród łotewski, głęboko przywiązany do wolności, silny swym poczuciem narodowym, szybko posuwa się po drodze rozwoju i postępu. Państwo łotewskie, prowadzone silną wolą i ręką szefa rządu i prezydenta państwa Karola Ulmanisa, wzmacnia się i konsoliduje. Polska, wierząc w uczucie przyjaźni, stwierdzonym niejednokrotnie w przeszłości, konsekwentnie w swej pokojowej polityce, systematycznie pogłębia swe przyjazne stosunki z Łotwą.

Polska bowiem nie wątpi, że w poczuciu odpowiedzialności za utrzymanie pokoju we wspólnym regionie Europy, wysiłki obydwóch państw nadal iść będą w kierunku realnego uspokojenia atmosfery napięcia, drogą konstruktywnych wysiłków w imię utrzymania równowagi.

Kończąc wyrażeniem nadziei, więcej

powiem — pewnością, że będzie się odbywał dalszy trwały wysiłek na drodze pogłębienia i wzmacniania węzłów wzajemnej współpracy, zaufania i szacunku pomiędzy naszymi narodami i państwami.

Z kolei przemówienie w języku polskim wygłosił poseł łotewski w Warszawie min. Valters, w którym podniósł, że Polska była zawsze dla Łotyszów symbolem rycerskości i wytrwałych dążeń do uzyskania niepodległości.

Odczyt n. t. „Drogi odrodzenia narodowego Łotwy” wygłosił profesor uniwersytetu ryskiego p. Kolbuszewski.

W części koncertowej chór Tow. Śpiewaczego „Harfa” wykonał szereg utworów łotewskich i polskich.

Min. Selter z Gdyni odjechał do Berlina

GDYNIA, (Pat). Dziś o godz. 10-ej przybył z Krakowa do Gdyni minister gospodarstwa narodowego Estonii Karol Selter z małżonką w towarzystwie ministra przemysłu i handlu Antoniego Romana z małżonką, posła

Estonii Markusa i wiceministra Sokołowskiego.

Po powitanii min. Selter wraz z min. Romanem oraz towarzyszącymi im osobami udali się na dworzec morski, skąd rozpoczęto objazd wszystkich basenów portowych na holowniku „Tytan”.

Następnie min. Roman podejmował gości śniadaniem na s/s „Kościszko”. Bezpośrednio po śniadaniu goście zwiedzili nowobudujący się port rybacki w Wielkiej Wsi oraz kościół w Swarzewie.

Po powrocie do Gdyni minister Selter zwiedził szkołę morską, gdzie dyrektor szkoły kpt. Kosko podejmował gości estońskich herbatą.

Wieczorem w „Polskiej Rivierze” odbył się obiad na cześć gości estońskich.

Min. Selter odjechał w nocy do Berlina.

Dezorganizacja i zamieszanie wśród wojsk chińskich

NANKIN, (Pat). Dziś ujawniono, że na froncie szanghajskim oddziały chińskie pod dowództwem gen. Lio To Szuana opuściły bez rozkazu swe stanowiska, wprowadzając dezorganizację i zamieszanie w liniach chińskich na przeciąg kilku dni, umożliwiając posunięcie się Japończyków w kierunku Nankinu i stwarzając na pewien czas bardzo niebezpieczną sytuację.

Wiadomości, jakie dziś napływają z frontu, wskazują, że cofanie się wojsk chińskich zostało powstrzymane. Dowództwo zarządziło natychmiastowe wycofanie zdemoralizowanych oddziałów i wprowadziło na ich miejsce świeże oddziały z obwodów, wyrównując siłę liczebną wojsk będących w linii.

Robert Cecil otrzymał nagrodę pokojową Nobla

OSLO, (Pat). Nagroda pokojowa Nobla przyznana została lordowi Robertowi Cecilowi wicehrabemu of Chelwood.

Lord Halifax udał się do Berchtesgaden

BERLIN, (Pat). Niemieckie biuro informacyjne donosi: minister spraw zagranicznych baron von Neurath wydał w dniu wczorajszym śniadanie na cześć przebywającego w Berlinie dla zwiedzenia wystawy łowieckiej, lorda Halifaxa. Śniadanie odbyło się w ścisłym gronie, a wziął w nim również udział ambasador brytyjski sir Neville Henderson.

BERLIN, (Pat). Według przewidywań poinformowanych kół brytyjskich lord Halifax powróci do Berlina

na prawdopodobnie w piątek wieczorem po opuszczeniu Berchtesgaden, dokąd udał się już koleją wraz z ministrem spraw zagr. von Neurathem.

Zapowiedziana na dzień dzisiejszy rozmowa lorda Halifaxa z premierem Goeringiem nie doszła do skutku. Odbędzie się ona przypuszczalnie w sobotę. Gość angielski spędził ma cały week-end w Niemczech. Co do treści rozmów politycznych lorda Halifaxa zachowywana jest w dalszym ciągu zupełna dyskrecja.

W przededniu ustąpienia Litwinowa

(Dokończenie ze str. 1-ej)

sze poparcie nie tylko ze strony Niemiec i Włoch, ale również Anglii i sukcesy terytorialne.

Sytuacja wewnętrzna Rosji sowieckiej jest tymczasem tego rodzaju, że nie ma mowy o przyjęciu ze skuteczną pomocą ani marszałkowi Czank Kai Szekowi, ani Walencji. Nie może nawet zdobyć się na bardziej stanowczą postawę. Kryzys bowiem, który uzewnętrznił się po procesie Zinowiewa—Kamieniewa i innych w sierpniu 1936 r. coraz bardziej zaostrowa się i pogłębia, zataczając coraz to szersze kręgi. Egzekucje, areszty i t. d. wybitnych dygnitarzy są codziennym zjawiskiem od przeszło roku. Przy takim stanie rzeczy któż może poważnie brać Moskwę, któż może z jej niepewnymi swego jutra przedstawicielami zawierać jakieś porozumienia?

Moskwa jednak nie traci jeszcze nadziei i po wyżej wspomnianych niepowodzeniach wydaje się szukać nowych dróg wyjścia, które uchroniłyby ją od całkowitej izolacji. Otóż ambasador Mayski, który w komitecie nieinterwencji jeszcze 4 listopada kategorycznie zastrzegł się, że rząd sowiecki w żadnym wypadku nie zgodzi się na przyznanie praw kombatanów gen. Franco, w przededniu wyjazdu lorda Halifaxa do Berlina wycofał swe zastrzeżenia i zgodził się w imieniu rządu sowieckiego na kompromisowy projekt angielski w sprawie uregulowania konfliktu hiszpańskiego.

„Voelkischer Beobachter”, nazwał oświadczenie Mayskiego manewrem. Naszym zdaniem, jest to więcej aniżeli manewr. Bez przesady można powiedzieć, że jest to pierwsza jaskółka nowego kursu w dziedzinie sowieckiej polityki międzynarodowej Jakiego? Trudno powiedzieć. Nie ulega jednak wątpliwości, że Moskwa w ten czy inny sposób będzie szukała dróg wyjścia z izolacji w której znalazła się. I w związku z tym właśnie mogą nastąpić zmiany na stanowisku Ludowego Komisarza Spraw Zagranicznych.

Jedno jest pewne, że, o ile ta zmiana nastąpi — nie będzie ona przeprowadzona w sposób azjatycki, jak wszystkie dotychczasowe zmiany w innych dziedzinach państwa sowieckiego. Możliwie, że ustąpienie Litwinowa zostanie umotywowane jego po desylnym wiekiem lub w jakikolwiek bądź inny, bardziej dyplomatyczny sposób. W przeciwnym bowiem wypadku Moskwa mogłaby wywołać dość dużą falę „niewowraszczeńców” wśród własnego korpusu dyplomatycznego. Tym bardziej, że obecnie z całą ostrożnością jest przeprowadzana bardzo energiczna czystka Ludowego Komisarzatu Spraw Zagranicznych oraz dyplomatycznych placówek sowieckich, i że w związku z tym powrót do kraju niepożądanych dyplomatów leży w interesie państwa i... G. P. U.

Zet.

Bytność p. Maciszewskiego w Wilnie

P. Maciszewski, Kurator Związku Nauczycielstwa Polskiego zgodnie z informacją podaną przez część prasy wileńskiej rzeczywiście bawił w Wilnie w dniu 16 bm.

Jak się dowiadujemy jednak po-

byt jego miał charakter ściśle służbowy, jako urzędnika Min. W. R. i O. P. i nie miał nic wspólnego ze sprawami Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Przyjazd wicepremiera Kwiatkowskiego do Wilna spodziewany jest w dn. 4 grudnia

Jak się dowiadujemy, w związku ze spodziewanym przyjazdem do Wilna wicepremiera Kwiatkowskiego, który ma wziąć udział w poświęceniu nowowytbudowanego gmachu PKO miasto zamierza wydać w dniu 11 grudnia raut na cześć p. wice-

premiera. W następnym dniu ma odbyć się wielka konferencja gospodarcza z udziałem p. wicepremiera Kwiatkowskiego, organizowana przez sfery gospodarcze Wileńszczyzny.

Program uroczystości Ogólnopolskiego Zjazdu Peowiaków w Wilnie

20.XI, godz. 20.45 — Apel poległych Peowiaków na Rossie.

21.XI, godz. 8.00 — Odnaczenia Peowiaków Krzyżami Peowiackimi w sali Pałacu Reprezentacyjnego.

Godz. 9.15 — Msza św. w Katedrze — odprowadzona przez Ks. Arcyb. Romualda Jalbryzkowskiego.

Godz. 10.00 — Sformowanie pochodu i odmarsz do Ostrej Bramy, gdzie nastąpi poświęcenie sztandarów Peowiackich przez Ks. Arcyb. Romualda Jalbryzkowskiego i zawieszenie ryngrafu w kaplicy Matki Boskiej Ostrobramskiej przez Okręg Śląski Związku Peowiaków.

Godz. 11.00 — Odmarsz w kierunku Rossy.

Godz. 12.00 — Złożenie wieńca i defilada uczestników Zjazdu przed mauzoleum Marszałka Józefa Piłsudskiego, po czym nastąpi przemarsz do gmachu Uniwersytetu Stefana Batoryego.

Godz. 14.00 — Przemówienie Pana Marszałka Śmigłego Rydza, (w zależności od pogody przemówienie zostanie wygłoszone bądź w Sali Kolumnowej USB, bądź z balkonu Pałacu Reprezentacyjnego).

goj. Po przemówieniu Pana Marszałka Śmigłego Rydza nastąpi odczytanie deklaracji.

Godz. 15.19 — Przerwa obiadowa.

Godz. 19.00 — Obrady byłych Okręgów Historycznych POW, a mianowicie K N. 3, Okręgu XI i Okręgu Wotyńskiego, w salach USB.

Godz. 20.00 — Przedstawienia w teatrach.

22.XI, godz. 9.35 — Odjazd pociągu z delegacją Zjazdu do Żułowa i złożenie wieńca kwiatów w miejscu urodzenia Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Godz. 14.30 — Złożenie wieńca na grobie Ks. Biskupa Bandurskiego w Katedrze.

Apel Koła Peowiaków w Wilnie

Zarząd Koła Peowiaków w Wilnie powiadomiamy swych członków, że w dniu 20 listopada odbędzie się uroczysty apel w związku z I-szym Zjazdem Ogólnopolskim Peowiaków. Zbiórka w lokalu Koła o godz. 18.30. Stawiennictwo obowiązkowe. Obowiązują maciejówki z bączkiem.

Kongres nacjonalistów indyjskich

Fragmenci z kongresu nacjonalistów indyjskich w Kalkucie, w którym biorą udział przedstawiciele całych Indji. Na przedzie — przywódca indyjskiego ruchu nacjonalistycznego, na prawo — przewodniczący kongresu Jawaharlal Nehru, obok jego siostra Vijayalakshmi Pandit, pierwsza kobieta minister w Indiach.

Bójka na zebraniu „Kosynierów” wileńskich

Nawet koleżanek nie oszczędzono

Dnia 18 bm. na USB na zebraniu dyskusyjnym Polskiej Młodzieży Ludowej (t. zw. Kosynierskiej) z referatem mgr. W. Matuszewskiego na temat „Rozwiązanie kwestii żydowskiej” przybyła silna bojówka endecka.

Od początku zebrania bojówka przeszkadzała referentowi, wreszcie podniosła tumult, wobec czego przedstawiciel rektora zebranie rozwiązał. Przy wyjściu z sali bojówka napadła na referenta i członków organizacji kosynierskiej. W rezultacie powstałej bójki jeden z kolegów mianowicie Jan Milewski został obalony i skopany.

Kilku innych kolegów zostało złej poturbowanych, przyczem pobita została jedna z koleżanek p. Karpińska.

Jak zdołaliśmy ustalić, „Kosynierzy” siebie uważają za nacjonalistów. Są zwolennikami radykalnych reform społecznych, gospodarki planowej i militarysty. Dawniej nosili nazwę „Młodzieży Ludowej” obecnie przezwali się „Kosyniera-

mi” dla odróżnienia od frontów ludowych. W okresie strajku rolnego zdradzali sympatie dla tej imprezy.

O stosunku do kwestii żydowskiej tej całkiem oryginalnej grupy stanowiącej osobliwość wileńską najlepiej mówi treść nie dokończony referatu. Wyglądała ona jak następuje.

Prelegent stojąc na stanowisku „czystego nacjonalizmu” (termin ściśle kosynierski) postawił tezę, że całkowite rozwiązanie kwestii żydowskiej może być dokonane jedynie w nowych formach ustroju gospodarczego, który umożliwi na rodowi szybki rozwój sił wytwórczych w myśli kosynierskiej ideologii.

Antysemityzm oparty na zachowaniu dotychczasowych form „liberalno-naturalnej” (termin kosynierski) gospodarki, dysponującej jedynie dołkołem nie daje rozwiązania sprawy żydowskiej i jest dla narodu szkodliwy.

Widocznie ta ostatnia teza referatu była nieszczęśliwa dla zmasowanych w

obecnej na sali bojówce zwolenników innego poglądu na tę sprawę. Inaczej nie potrafiliby sobie absolutnie „wytłumaaczyć” napadu o ile tu w ogóle można mówić o jakimś tłumaczeniu.

Podobno endecy są obecnie dlatego facy rozwieczeni na „Kosynierów”, że ci ostatni odważyli się stwierdzić publicznie, iż Wacławski nie był nigdy członkiem Młodzieży Wszepolskiej i że organizacja ta nie ma prawa szczyścić się nim jako swym członkiem.

Tak oto wyglądają dzisiejsze stosunki na USB. Dawni wychowankowie tej uczelni czytają o nich z uczuciem takiego zdumienia z jakim się dziś czyta chyba tylko reperiaże z „czarnego łądu”.

O innych uczuciach, jakie się z tym łączą lepiej nie pisać. I tak nic nie pomóż, skoro już doszło do tego, że studenci bliżej publicznie własne koleżanki. Po prośbie nie chce się wierzyć, że fakt miał miejsce i to tylko powstrzymuje nas od ostrzejszej kwalifikacji.

Po 20 latach Los założycieli Z. S. R. R.

1. Rada Komisarzy Ludowych z dn. 7. XI. 1917

Przewodniczący: Lenin, umarł.
Zastępca przew. i spraw wewn.: Rykow, uwięziony.
Spr. agr. Trocki, wygnany.
Rolnictwa: Miliutin, złożony z godności.
Praca: Szliapnikow umarł w więzieniu.
Wojsko i flota: Antonow Owsienko, aresztowany, Karylenko, złożony z godności, Dybenko dowódca leningradzkiego okręgu wojskowego.
Handel: Nogin, popełnił samobójstwo.
Oświata: Lunaczarski, umarł.
Finanse: Skworcow Stiepanow, umarł w zapomnieniu.
Sprawiedliwości: Opokow-Lomow, aresztowany.
Wyżywienie: Teodorowicz, złożony z godności.
Poczta: Awilow-Glebow aresztowany.
Narodowości: Stalin, dyktator.

2. Polityczne biuro partii z dn. 7. XI. 1917

Lenin — umarł.
Stalin — dyktator.
Trocki — wygnany.
Zinowiew — rozstrzelany.
Kamieniew — rozstrzelany.
Sokolnikow — uwięziony.
Bucharin — aresztowany.

3. Wojskowy komitet rewolucyjny Sowieci 1917

Trocki — wygnany.
Swerdłow — zamordowany.
Urycki — zamordowany.
Podwojski — małe stanowisko w organizacji sportu.
Antonow-Owsienko — jak wyżej.
Dybenko — jak wyżej.

4. Prezydium Kongresu Sowieci z dn. 7. XI. 1917

Lenin — umarł.
Trocki — jak wyżej.
Zinowiew — rozstrzelany.
Kamieniew — rozstrzelany.
Rykw — uwięziony.
Nogin — popełnił samobójstwo.
Muranow — rozstrzelany.
Skliński — złożony z godności.
Krylenko — złożony z godności.
Antonow - Owsienko — jak wyżej.
Riazanow — zmarł w więzieniu.
Lunaczarski — umarł.
Swerdłow — zamordowany.
Stuczka — zmarł.
Kołontaj — odwołana posłanka ze Szwecji.

Sensacyjny obrót sprawy hydroelektrowni w Szyłanach Znalazłyby się pieniądze — ale nie ma planu budowy

Jak udało się nam ustalić niezwykle doniosła dla Wilna i Ziemi Wileńskiej sprawa budowy elektrowni w Szyłanach ma w tej chwili poważne możliwości szybkiej realizacji, gdyż znalazłyby się na to odpowiednie fundusze. Prace ziemne mogłyby rozpocząć się z nastaniem wiosny i prawdopodobnie pochłonięłyby cały nadmiar rąk roboczych w Wilnie.

Najpoważniejszą przeszkodą, jaka może uniemożliwić przystąpienie do budowy hydroelektrowni w Szyłanach jest w tej chwili brak opracowanych w szczegółach planów budowy.

Miasto Wilno jako najbardziej za

interesowane w tej inwestycji oraz będące faktycznym inicjatorem tej budowy, które powinno taki plan sporządzić, nie wyszło dotąd poza ramy ogólnych projektów.

Sporządzenie szczegółowego planu budowy i kosztorysu, o ile nam wiadomo stanowi stosunkowo nieduży wydatek 20—30 tysięcy złotych.

Zarząd m. Wilna nie może przedsięwziąć budowy hydroelektrowni na własne ryzyko i nie ma zresztą na to środków własnych, ale chyba kosztami sporządzenia szczegółowego planu i kosztorysów mogłyby zaryzykować.

Byłaby wielka szkoda, gdyby realizacja tak ważnego przedsięwzięcia uległa zwłoce o cały rok z powodu przesadnej ostrożności Zarządu Miasta lub gdyby w ogóle została zamarnowana okazja ruszenia tej sprawy z martwego punktu.

wie powziął uchwałę zbudowania domu w Przemysku na internat dla dziewcząt, sierot po emigrantach ukraińskich. Już obecnie działycki Sojuz Ukrainek-Emigrantek w Warszawie rozpoczęły akcję zbliżkową na ten cel.

MORACZEWSKI I SZURIG-KWAPIŃSKI I ŻULAWSKI

Prowadzone są ożywione rozmowy pomiędzy przedstawicielami Związku Zawodowców, które reprezentują b. prenier Jędrzej Moraczewski i red. Jerzy Szuriga, a Klasowymi Związkami Zawodowymi na czele których stoją p. p. Kwapiński i Żulawski z PPS. Poważne trudności jakie dzieliły tych ludzi jakoby miały być usunięte i w najbliższym czasie ma dojść do fuzji, a w najgorszym razie do zawarcia paktu nieagresyjnego.

FRAKCJA REWOLUCYJNA P. P. S. W ZW. ZAWODOWYCH ROBOTNIKÓW POLSKICH.

P. Rajmund Jaworowski, stojący na czele t. zw. Frakcji Rewolucyjnej PPS, bardzo nielicznej grupy robotników, przeważnie na terenie Warszawy, szuka podobno przytułku u p. Malinowskiego w Związku Zawodowym Robotników Polskich.

TO JUŻ NIE PIERWSZY RADZIWIŁ...

W ostatnim „Zielonym Sztandarze” czytamy:

„Donosiliśmy w poprzednim numerze, iż jeden z Radziwiłłów, Michał, pan wielkiej włości zenił się ma z żydówką. Czy małżeństwo to dojdzie do skutku, niewiadomo, gdyż okazuje się, że rozwód Radziwiłła z pierwszą żoną coś nie jest w porządku i może mu grozić proces o dwużeństwo.

Michał Radziwiłł nie jest pierwszym, który wykazuje pociąg do żydów. Był już przed laty ksiądz Mikołaj Radziwiłł, ordynat klekciński i „wielki krajeży litewski”, który przyjął religię żydowską, kazał się obrzezać i przestał tylko z żydami.

Także inny magnat z 19-go wieku, hrabia Walenty Potocki, przeszedł na judaizm i pochowany został w r. 1748 na cmentarzu żydowskim w Wilnie.

„NASZA OKOLICA” W GRODNIE.

W Grodnie zaczął wychodzić dwutygodnik p. t. „Nasza okolica”, który jest organem nowej organizacji Związku zaścianków polskich.

NA WIDOWNI

KONFERENCJE PLK. WENDY.

W sztabie OZN wykonywane są prace nad nową strukturą organizacyjną OZN. Uchodzą już dziś za rzecz pewną, że po zlikwidowaniu poszczególnych sektorów OZN pracą na wsi będzie nadal z ramienia OZN kierował gen. Galica. Stanowiska innych przewodniczących poszczególnych sektorów stoją pod znakiem zapytania i sprawa ta nie została ostatecznie załatwiona.

Niedawno szef sztabu plk. Wenda konferował z działaczami grupy b. Stronnictwa Chłopskiego, które pierwsze zgłosiło akces do OZN. Działacze ci mają być podobno uaktywnieni w pracy terenowej.

DZIAŁACZE B. STR. CHŁOPSKIEGO W O. Z. N.

W związku ze zmianami na odcinku wiejskim Obozu Zjednoczenia Narodowego, mówił się o powrocie do czynnej pracy politycznej w OZN działaczy b. Stronnictwa Chłopskiego, którzy pierwsi zorganizowali Zjazd Chłopski Ogólnopolski w 1936 (wrzesień). Delegacja tego Zjazdu była wówczas przyjęta na audyencję przez Naczelnego Wodza. Należy podkreślić, iż działacze tej grupy jakkolwiek od samego początku należeli do OZN, to jednak nie odgrywali tam najważniejszej roli.

ZJAZD MŁODEJ POLSKI W KIELCACH.

Przygotowywany jest na koniec listopada manifestacyjny Zjazd Związku Młodej Polski w Kielcach. Będzie to pierwszy wojewódzki Zjazd Z. M. P. Na Zjazd ma przybyć kierownik Z. M. P. Rutkowski. W Kielcach mówił się o przystąpieniu na tym Zjeździe do Z. M. P. kilku młodzieżowych organizacji lokalnych.

ZJAZDY P. P. S.

Ag. „Kabel” donosi: Na odbytym w ostatnich dniach posiedzeniu CKW. PPS. uchwalono zorganizować na grudzień szereg dużych zjazdów sprawozdawczych, na których omawiana ma być obecna sytuacja polityczna. Zjazdy te, które mają mieć charakter zebrań publicznych, odbędą się we wszystkich większych środowiskach miejskich.

SAMODZIELNOŚĆ LUDOWCÓW.

W związku z akcją PPS, miarodajne koła Str. Ludowego stwierdzają, że Str. Ludowe w dalszym ciągu prowadzić będzie politykę samodzielną, nie łącząc się ani ze Stronnictwem Pracy (Front Morges), ani z PPS.

Jak wiadomo, rada naczelna PPS uchwaliła rezolucję, w której oświadczyła się za stałym i ścisłym porozumieniem ze Str. Lu-

dowym i do zawarcia takiego porozumienia rada naczelna PPS wyraziła swoją gotowość. Wobec opinii kół Str. Ludowego rezolucja ta w tej chwili zawisa w powietrzu i nie jest aktualna. Rezolucja PPS. może znaleźć echo dopiero na najbliższym radzie nacz. Str. Ludowego lub na jego kongresie.

TRAKTOWANIE PRACOWNIKÓW W „POLONII” KORFANTEGO.

W Chorzowie odbył się zjazd powiatowy Str. Pracy. Na przewodniczącego zjazdu zaproponowano p. Broncia, który odstąpił kłemu rownietwo p. Tempe. Przedmiotem obrad między innymi były zagadnienia traktowania pracowników w wydawnictwie Korfante „Polonia”. Zjazd zajął wobec tych spraw wiele krytyczne stanowisko. Jako przewodniczącym Str. Pracy w Chorzowie wybrano wbrew wszelkim przewidywaniom Malinowskiego.

STRONNICTWO PRACY O KWESTII ŻYDOWSKIEJ.

We wtorek odbyło się w Katowicach zebranie koła dyskusyjnego Stronnictwa Pracy, na którym wygłosił referat „O sprawie żydowskiej” p. red. Soplek.

I T. ZW. LEWICA PATRIOTYCZNA TEŻ...

Klub demokratyczny i t. zw. lewica patriotyczna czynią starania o przyjęcie u P. Prezydenta, aby przedstawił memoriał zbliżony w swojej treści do memoriału PPS. W kołach politycznych utrzymują, że motywem starań o audyencję jest u wymienionych organizacji ambicja, aby one stały się ośrodkiem konsolidacji lewicy. Niektóre koła P. P. S. wyrażają się o tej akcji sceptycznie.

PROCES ST. MIKOŁAJCZYKA.

W poniedziałek 22 bm. Sąd Najwyższy rozpatrzy sprawę wiceprezesa N. K. W. Stronnictwa Ludowego, Stan. Mikołajczyka, którego sąd okręgowy za przemówienie w czasie obchodu święta ludowego w czerwcu 1936 r., dotyczące reform szkolnych Jędrzejewicza, uwołał, a sąd apelacyjny w Poznaniu skazał na cztery miesiące bezwzględnej aresztu. Obronę wnoszą prof. dr. Glazer.

POSIEDZENIE „POROZUMIENIA CZTERECH”.

Dnia 16 bm. odbyło się pod przewodnictwem wojewody Grażyńskiego, przewodniczącego Zw. Harcerstwa Polskiego — piąte posiedzenie międzyzwiązkowej porozumiewawczej polskich organizacji młodzieży. Na posiedzeniu przyjęto regulamin oraz załatwiono pozytywnie kilka spraw bieżących, łączących się z zagadnieniem współpracy.

Cicho sza!

Piękną jest rzeczka zapał. Zapał upiększa nam cały świat, umaja całe nasze otoczenie. Zapał jest natchnieniem poetyckim. Natchnienie takie podyktowało autorowi pogadanki radiowej o Brastawiu słowa niesłychanie go entuzjazmu. Bo cóż to za miasto! Fabryki buczą, jednie nowoczesne, wszystko nowoczesne. „Najbardziej ze wszystkich miast Polski — wola rozentuzjazmowany prezydent — Brastaw przypomina Gdynię”. Brastaw — to Gdynia: miasto portowe, miasto kosmopolityczne (sic!). Co więcej — słuchajcie, słuchajcie! — Brastaw posiada dwóch własnych poetów. Przyznam się, że nie dośłyszałem: czy autor siebie włączył do tej dwójki? Jeśli nie, to niestety, niestety...

Każdy wybiera z poezji ojczyźnej to, co najbliższe jego sercu.

Np. Płaj stojący przed knajpą powiada: — Mus mnie woła!

Złodziejczak, czujący za sobą wywiadówkę: — Ktoś tam za mną ciągle kroczy.

Związek Propagandy Turystyki: „Wilno, które w lasach siedzi. Jak wilk pośrodku żubrów, dzików i niedźwiedzi.

Uczestnicy Śród Literackich: „Jak lubię łoskot rozrukanej falli, Albo szmer cichy wiosennego deszczu, Przy nich spać miło; — śpię, śpię, stary wieszczu.

Prezes Kolanko do członków ZNP, myśląc o ks. Gramsler: — Chodź, bracie, nie lękaj się dobrego Księżyca.

Eugenia Kobylńska: Myśl moja nazbyt skrzydłata, Nigdy na ziemskiej nie spoczęła błoni; Za lekkim zefirkiem gonę, Za muszką, za krąskim wiankiem, Za motylkiem, za barankiem.

Astronom: Patrę w kieliszek, widzę dno I myślę sobie: no no no! Księżyce.

Teodor Bujniński: Syty i pusty jak dzień niedzielny trawie godzinny, dni i miesiące. Życie zasnuje fluściści bielmem, sęsta bezbrzeżna w suchym gorącu.

Opozycja: Wierę, snąc z sejm naszego Nie słychamy nic dobrego.

Izba Skarbowa: Strzygąc pasterz owieczkę, nad tym się rozwodził, Jak wiele prac ponosi, żeby jej dogodził.

Wojewódzkie wydziały polityczne: — Ej ty na szybkim koniu gdzie pędzisz kozaczę?

Prof. Panekko: Młodości! ty nad poziomy wylatuj... Kurdesz, Kurdesz nad Kurdeszami!

Właściciel winiarni z zadowoleniem schylny nad klientem: — Upiłże się, upił miodem, upił miodnym złotem.

Turysta, układający się na noc w hotelu wileńskim: Włże, że mieć będę niespokojne łóżo, Smutno mi Bożel

K. J. W.

Kilka słów o Sienkiewicz

Był jakiś jubileusz, raczej rocznica sienkiewiczowska i jakoś nikt w Wilnie o nim nie niepisał. A więc może ja? I pewnie, wszak za mojej to młodości przeżywało się „Bez Dogmatu”, memu dzieciństwu szumiały i barwiły się przygody „Trylogii”, u nas, w domu rodziców w Krakowie, pozował do medalionu memu ojcu pan Henryk i czytał nam głośno „Tę trzecią”, przy której zaśmiewaliśmy się z Matką, a Ojciec, pochłonięty modelem i pracą, nic nie słyszał i zaczynał się śmiać dopiero na nasz sygnał; by nie obrazić Mistrza. „Ogniem i Mieczem” czytano mi, bo sama nie umiałam, ale już do „Bez dogmatu” dobrałam się sama mimo srogich zakazów i podczas czytania przejmowała mi litość i trwoga, a zaraz potem, gdy czar słowa i melancholia treści przestawała działać, wydawało mi się, że ten Płoszowski jest jednak „klajster” i zastanawiałam się kogoż on właściwie lubi ze swych bohaterów, ten Sienkiewicz: tych z trylogii, czy tych z „Bez Dogmatu”? Ja oczy-

wicie wolałam tych z dawnych czasów, i moje koleżanki też. Każda miała swego faworyta, o którego toczyła odważne boje słowem i czynem, t. j. na pięści i pazury. Cały Kraków ówczesny, (lata 1885—95) przepojony był Sienkiewiczem. Był kimś tak na świeczniku, jak dziś nie zdarza się z nikim ze świata literatury czy sztuki.

Chodziły wtedy po starym, poczciwym Krakowie takie jedyne, na świeczniku osoby.

To mogłes oglądać Modrzejewską, wytwornie gawędzącą w sukni z długim trenem, otoczoną „elitą”, to genialną głowę mistrza Matejki wsuwającą się na małym, trochę ulomnym korpusie, to właśnie arabski, suchy profil śniadego mistrza Henryka, ota czanego gronem rozszalałych wielbicielek. Najpiękniejsze i najbardziej utytułowane kobiety Krakowa i „Kresów”, tak w Krakowie modnych, cisyng się w czarowym krąg powłóczystego spojrzenia Sienkiewicza. A on

chodził w glorii powodzenia. Raz się pięknym damom widział jako Leon Płoszowski we własnej smętnej osobie, raz, zwłaszcza u młodzieży, jako wskrzesiciel, kolorowej, wspaniałej i groźnej przeszłości Polski, wolnej i bujnej Rzeczypospolitej szlacheckiej. A jak świat zaczarowany barw i blasków otworzył na kartach trylogii malarzom... Pamiętam, że na cześć Sienkiewicza, a zapewne nie bez reminiscencji z Matejki, grono artystów zobrazowało bitwę z Trylogii na błoniach, na tle Tyńca. Jakże barwny i piękny był to widok. Zbroi, hełmów, kołpaków, delij, szabel i żupanów, było w starym Krakowie pod dostatkim. Męcina-Krzesz był za Tuhał Beya, ku czemu jego tusza i czarność zarostu znakomicie się nadawała, piękny hr. Łoś w szmelcowanej zbroi, wysadzanej turkusami szabli i błękitnym płaszczu Skrzetuskim, Wołodjowski był drobny wzrostem Józio Wodziński, malujący specjalnie baletnicę, tęgawy hr. Edward Mostowski przyjął na siebie postać Bohuna, i tak dalej. Aristokracja i artyści, ubrani w autentyczne stroje ówczesne, na łakach pod Tyńcem barwili się jak kwietna łąka, zbierali i rozbiegali,

tocząc końmi i symulując utarczki. Sienkiewicz przypatrywał się temu rycerskiemu widowisku z bliskimi znajomymi, a potem musiał się bronić od beceremonialnych objawów czci i holdów uczniów Akademii, którzy drobniejszy narybek rycerski przedstawiali. Bowiem był to przecie już Leon Płoszowski z „Bez Dogmatu”, bywający w hrabiowskich salonach, już Petroniusz, a bynajmniej nie „Litwos” radykalizujący w „Gazecie Polskiej” (1875 r.). Nie lubił jaskrawych objawów holdów, nie lubił hałasu, wrzawy, był zamknięty w sobie i chmurny, dumny i daleki w licznym towarzystwie. Za to najmilszy był w swoim kole, w domu siostry żony Szatkiewiczówny. Zmujdzinki, zamężnej za prof. Janczewskim, opiekującej się sierotami, dziećmi Sienkiewicza. W tym pięknym pałacyku na Wolskiej można było słuchać opowiadań i conceptów wielkiego pisarza, ba, meczyć go pytaniami, dopominać się zuchwale o wiersze do pensjonarskiego sztabuchu, o napisanie jeszcze czegoś z historii polskiej, „ale żeby o Litwie było jak najwięcej...”. Można było pamiętać o glorii bez oświeśnienia, choć by się potem

Księżna Windsor — królową elegancji na rok 1937

O tym, jak bardzo należy brać pod uwagę naturalne walory urody i traktować strój jako uzupełnienie tego, co stanowi wartość stałą, świadczy konkurs ogłoszony przez paryskich krawców na tytuł najelegantszej kobiety 1937 roku. Tytuł królowej elegancji przyznany został jednogłośnie pani Simpson, obecnej księżnie Windsor. Paryż miał możność ocenić jej gust, gdyż dwa miesiące przed ślubem spędziła piękna Wallis w magazynie paryskich, gdzie zamówiła przeszło sto sukien i czterdzieści kapeluszy, nie mówiąc o bieliznie. Wszyscy orzekli jednogłośnie, że to co wybrała p. Simpson, było arcydziełem smaku i wykwintu. Ks. Windsor, która posiada najpiękniejsze chyba blekinie oczy, jakie istnieją na świecie, dba przede wszystkim o podkreślenie ich piękna, to też dobiera sobie tualety, które by harmonizowały z barwą oczu. Stąd geniza fak modnej obecnie barwy „Bleu-Wallis”.

Drugie miejsce po ks. Windsor zajęła indyjska piękność, smukła czernooka księżna Karum z Kapihali. Ulubione jej barwy to: czarna, biała, niebieska i wiśniowa. Księżna Kentu jest najelegantszą kobietą w angielskiej rodzinie królewskiej. Główną uwagę ks. Kentu pochłaniają tualety wieczorowe; jeżeli coś przypadnie jej do smaku, powtarza to w niezliczonej ilości wariantów. Czwarte miejsce przyznane zostało zeszłorocznej królowej, Amerykance p. Harrison Williams. Piąte miejsce otrzymała południowo-amerykańska piękność o smukłej gibkiej kibiści i ciemnej cerze. Senora Martinez de Noz nie uznaje zimną innych barw poza czarną i białą, a latem — żółtą, niebieską i błado-różową. Szóste miejsce przypadło p. Begun Agi Khan, francuskiej modystce, którą poślubił wybitny dyplomata. Uchodzi ona za najlepiej ubraną Francuzkę, a klejnoty jej należały do najwspanialszych na świecie. Pani Aga Khan jest średniego wzrostu, ma ciemne oczy i ciemne włosy. Najczęściej nosi brązowe

kolory wszystkich odcieni, rzadziej czarny i biały, innych natomiast nie uznaje. Siódme miejsce należy do jasnowłosej i niebieskookiej baronowej von Krieger. Jest to najpiękniejsza i najelegantsza Holenderka, szczególnie miłująca drogie i niebieskie futra. Na ulicy ukazuje się baronowa w bardzo skromnych tualetach, ale za to jej stroje wieczorowe odznaczają się niesłychanym przepychem. Ósme z kolei miejsce zajęła żona nowojorskiego dyrektora teatru p. Giiberla Miller. Jest to typowa Amerykanka, brunetka, ubiera się wyłącznie na czarno.

Hr. Janowa Polocka, odznaczona na

konkursie, aczkolwiek nosi polskie nazwisko, jest z pochodzenia Meksykanką. Jest drobna, szczupła, ubiera się bardzo ekscentrycznie, przeważnie na niebiesko. Wreszcie baronowa Rotszyld, pani na Enzensfeld, jest jasnowłosa, majestatyczna pięknością, lubującą się w biżuterii. Ulubione kolory p. Rotszyld, to: czarny, biały i zielony.

Odnaczone na konkursie eleganci wydały w tym sezonie na stroje w samym tylko Paryżu okragły milion dolarów. Jak widać, zaszczyt należenia do najelegantszych kobiet nie jest łatwy i sama tylko uroda nic tu zdziałać nie może. Céline.

Pogrzeb ś. p. Zbigniewa Uniłowskiego

We wtorek przed południem odbył się na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie pogrzeb ś. p. Zbigniewa Uniłowskiego. W uroczystości żałobnej wzięli udział, obok rodziny, liczni przyjaciele i znajomi zmarłego pisarza, przedstawiciele świata literatury i sztuki. Nad grobem przemówił prezes Penclubu, Jan Parandowski, który, żegnając z żalem świeżo się zapowiadającego twórcę, ocenił jego dorobek literacki, artystycznie dojrzały, o nieprzemijających wartościach oraz podkreślił stratę, jaką poniosła nasza literatura przez śmierć Uniłowskiego.

Samobójstwo dyr. „Fiata” w Warszawie

W mieszkaniu własnym, przy ul. Smolnej 32 w Warszawie, pozbawił się życia, wystrzałem z rewolweru w usta, 45-letni, mjr. w st. sp. Marian Gaweł, jeden z dyrektorów „Polskiego Fiata”.

Był on znanym automobilistą, który

uczestniczył w ralskim gwiazdowym do Monte-Carlo, jako jedyny reprezentant Polski oraz ostatnio zwyciężył w 1-dniowej jeździe konkursowej Automobilkłubu.

Przyczyną samobójstwa był prawdopodobnie silny rozstrój nerwowy.

Tredowata kobieta opuszcza Polskę

Od kilku lat znajduje się w Polsce kobieta dołknięta tradem. Jest to niejaka 56-letnia Fajga Cwibusowa, która przed czterema laty przybyła z Argentyny. Tam prawdopodobnie zaraziła się straszłą chorobą.

Początkowo lekarze nie mogli rozpo-

znać tej choroby, dopiero ordynator szpitala św. Łazarza dr. Bernhardt stwierdził, że jest to trad.

Chora początkowo przebywała w szpitalu św. Łazarza, od roku zaś znajduje się w szpitalu na Czystem.

Ponieważ w Polsce nie ma odpowiedniej kliniki, chorą postanowiono wysłać do Estonii do specjalnej kliniki dla tredowatych w Tartu.

Cwibusowa przewieziona zostanie specjalnym samochodem, którego obsługą stanowić będą dwaj sanitariusze i dwaj szoferzy.

W czasie podróży obsłudze nie wolno opuszczać samochodu. Żywność i benzynę dostarczać będą punkty sanitarne w poszczególnych miastach na trasie. Samochód został zwolniony od rewizji celnej na granicy.

Sztuka zyskania tuszy

Czy można sobie dzisiaj wyobrazić, że były czasy, w których smukłość nie była ideą piękności? W mieszczańskim, który wyehodził 33 lata temu, znajdujemy artykuł p. t. „Sztuka zyskania tuszy”, zacytujący się od następujących słów: „Ludzkość od dawna pojęła, że uzyskanie tuszy jest prawdziwą sztuką, widząc szczupłych, którzy nie żałują trudu, ażeby utyć. Je się, pije i łąpi w nadmiarze i ciągle jest się szczupłym”! A skarga rozbrzmiewa w ustach tysięcy szczególnie należących do pięć pięknie. Autor tego artykułu powołuje się ni mniej ni więcej tylko na Napoleona i na Bismarcka jako że oni obaj odznaczali się dobrą tuszą. Świat należy do otyłych — obwieszczono czarno na białym i wskazano na konieczność kuracji tuczającej. „Zdrowy człowiek cieszy się, gdy widzi, że jego ciało stało się okrągłe, ponieważ to odpowiada jego ideałowi piękności”. Następnie zostały podane przepisy, w jaki sposób chudzi (słowo szczupły zdaje się wtedy w ogóle nie było zna-

nc) mogą osiągnąć okrągłość kształtów. Dieta tuczająca winna się składać z zup, słodczy, legumin, słodkich owoców itp. Ryż na mleku, kompot z fig i daktyli, austriacki strudel z jabłkami, jak również ich knedle z szynki i słoniny — oto pożywienie odpowiednie dla chudego, który chce nabrać lepszej formy. Oprócz tego 10 godzin snu, umiarkowana na pracę fizyczną, częsty wypooczynek na wygodnych fotelach, powstrzymywanie się od intensywnej pracy umysłowej i wreszcie, jak uczy doświadczenie, unikanie gniewu i wszelkiego rodzaju emocyj. Jeżeli chudzi wezmą to sobie wszystko do serca, wtedy ich życzenie się spełni i osiągną wymarzony cel: uroczą pulchność swojego ciała”. Widać z tego, że w owych czasach panie miały takie same kłopoty z tyciem, jakie dziś mają z chudnięciem. Jeżeli jednak chodzi o punkt widzenia małżonka i żywiciela, to przyznać trzeba, że dzisiejsza moda jest zdrowsza dla kieszeni.

Wieśniak wyorał skarb sprzed 2000 lat

Gospodarz z Przewodowa pow. sokalskiego Perzy Zucki wyorał z ziemi skarb starożytny, składający się z kilku srebrnych denarów. Monety te wyorane zostały z okolicami naczynia glinianego. Część monet, w liczbie 149 sztuk, wykupiło od znalazcy muzeum ziemi sokalskiej.

Denary pochodzą z czasów cesarzy: Galby, Witeliusza, Wespazjana, Tyfusa, Dominicjana, Nerwy, Trajana i Hadriana. Zostały one wybite w okresie od 89 r. przed Chr. do 161 po Chr. Wszystkie te monety posiadają wyraziste stemple, a każda spośród 149 sztuk monet jest inna.

miało oberwać w domu za nieutrzymanie dystansu...

Z czerwonego radykała z lat 1875 przeszedł Sienkiewicz ewolucję w prawo, ale była to raczej ewolucja artystyczna niż przekonaniowa, po prostu uwiodła go kolorowość, blask i szumne wyczyny Bohunów, Skrzetuskich, Zagłobów, Longinusów i samego Jaremy. Ze wszystkiego co autor Trylogii napisał, ona jedna zostanie. Obiano ją przed kilku laty morzem atramentu, nie to, była i będzie. Czytali ją prawie analfabeci, i młodzi i starzy, mądrzy i przeciętni, wlewali nad nią szczerę łzy. Trylogia bawi, pochłania, wstrząsa i wzrusza, czegoż można wymagać więcej od powieści i to historycznej? Nadeszły lata „Bez Dogmatu”; tragizm niewydajności (improductivité) naszej arystokracji. Ale chyba miał na myśli tę zaboru rosyjskiego? Bo ta z Małopolski robiła dużo i mądrze. Potem była „Rozłizna Polanieckich”... uf... cóż to za melszej na margarynie z szodowym sozkiem... ani by tego przelknąć nie można dzisiaj. Komentowano przy tym osobiste porachunki Mistrza własnie z tą arystokracją, do której się przycinał, gdzie poszukiwał żony, któ-

ra go opuściła ze skandalem, a czego echa odzywały się w mieszczańskoszlacheckiej kronice rodziny Polanieckich na służbie bożej. A potem niespodzianka: „Quo Vadis” i sława na cały świat. Od morza do morza tłumaczono, czytano, uwielbiano tę książkę. Znaleźć ją można było u paryskiego consierza i w zapadłej plebanii litewskiej, w salonie księżnej, bankiera i biskupa. Była znów natchnieniem dla artystów, była podniecia ducha chrystianizmu, miłości idei, była eudownym językiem, stylem pełnym amiaru, klasycznym rzec można, opisana wzniosła walka wyszłych z katakumb „baranków bożych” z potęgą Rzymu. Byli ludzie, którzy w tej książce widzieli symbol walki narodu polskiego z przemocą zaborców. Z miłością ku chwale i zwycięstwu. Sienkiewicz chodził w glori, jakiej nie miał żaden polski autor, nawet Kraszewski, którego tyle przewyższał stylem i polem. Z ziemi włoskiej do polskiej powrócił, pisząc „Krzyżaków”. O ile trudniejszych do ujęcia, do oddania mniej więcej wiernie kolorytu, stylu epoki. Potrafił to Sienkiewicz, sięgając do gwary góralskiej, której się nasłuchiwał w Zakopanem

od Sabaly i innych. Znow poszarpanej, trójdzielnicowej Polsce dał obraz chwały i potęgi Rzeczypospolitej z epoki zwycięstwa nad grabieżcą z zachodu, z epoki Unii z Litwą i wspólnego zwycięstwa. Znow, jak w Trylogii, krzepił serca i jak z tamtą powieścią, dostał się do najdalszych kresów polskości we wszystkich wynaradawianych ziemiach. Śmiało rzeć można, że do powstrzymania tego zaniku polskości na kresach wschodnich i zachodnich powieści historyczne Sienkiewicza przyczyniły się ogromnie. Pociągalo w nich artystyczne ujęcie, prostota, pozwalająca by je czytali wszyscy, żarliwa miłość Ojczyzny, rycerska nadzieja Kordeckiego w zwycięstwo dobrej sprawy. Wtedy to otrzymał Sienkiewicz nagrodę Nobla. Wtedy jubileusz jego był zennitem chwały. Ale niebawem... cóż się z nim stało? „Na Polu Chwały”, to było jedno nic, na tle rewolucji w 1905 r. pisane „Wiry” to było gorzej. „Legiony”... ach, lepiej nie mówić. Jeszcze a ślicznoms.ktwiaryz-leuzęzy, „Wpustyni i w puszczy” zaślusła klejnotami uczucia i wspaniałymi opisaniami przyrody, a w fabule odnajdujemy wspomnienia z bohaterskich

Obowiązek przysposobienia wojskowego na wyższych uczelniach

W związku z inicjatywą Bratnich Pomocy wyższych uczelni w Warszawie powziętą w dniu 11 listopada w sprawie wprowadzenia obowiązkowego przysposobienia wojskowego na wyższych uczelniach minister Spraw

Wojskowych w porozumieniu z ministrem W. R. i O. P. powołał komisję dla przestudiowania tego zagadnienia łącznie z opracowywaną nową ustawą o powszechnej służbie wojskowej.

Zeznania córki b. kuratora Lewickiej na procesie komunistycznym w Lublinie

W dalszym ciągu procesu komunistycznego w Lublinie zeznawały m. in. oskarżone Bierówna i Lewicka.

Bierówna, aplikantka adwokacka, córka dwokata, aplikowała w Kołomyi, a później w Lublinie. Przyznaje się, że należała do Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela i do Ligi Pokoju. Obie te organizacje zostały zlikwidowane. Oskarżona wyplera się jakoby była komunistką i twierdzi, że jest demokratką i pacyfistką.

W czasie aresztowania w Otwocku usiłowała wywołać zbiegowisko aby zbiec w zamieszaniu.

Lewicka, córka b. kuratora okręgu szkolnego lubelskiego, studentki uniwersytetu, twierdzi, że nie należała do żadnych nielegalnych organizacji. Przyznaje się, że komunizm ją interesował. Na pytanie czy potępia komunizm, po długiej chwili milczenia, odpowiada — tak. Dalszy ciąg rozprawy jutro.

Chory psychicznie kleptomani okradł artystów teatralnych

Pisaliśmy kilka tygodni temu o aresztowaniu w garderobie Teatru Narodowego w Warszawie nieuchwytnego złodzieja, okradającego od dłuższego czasu artystów, artystów oraz publiczność. Złodziejem okazał się funkcjonariusz miejski Jan Małecki, którego przyłapano w chwili, gdy usiłował ukraść rewolwer p. Józefowi Węgrzynowi.

Małecki przebywa obecnie na obserwacji w jednym z zakładów dla umysłowo chorych. Jak się okazuje, jest to człowiek, chory psychicznie.

Ciesząc się kompletnym zaufaniem i mając z tytułu pełnionych obowiązków dostęp do garderoby artystów i do szafki, systematycznie popełniał kradzieże, zabierając rozmaite przybory toaletowe, pierośnice, złote pióra i t. p.

Dochodzenia w tej sprawie stwierdziły, iż Małecki był autorem włamania do biur wydziału Oświaty i Kultury zarządu miejskiego. Kleptomani usiłował otworzyć kase pancerną, lecz gdy mu się to nie udało, skradł maszynę do pisania. Z komendy straży ogniowej Małecki ukradł kilka masek przeciwgazowych, parę zegarów samochodowych i większą ilość narzędzi lekarskich.

Przeprowadzona w jego mieszkaniu rewizja dała rewelacyjne wyniki. Znalezione tam kilka dużych szaf, w których

poukładane były we wzorowym porządku skradzione przedmioty. Każdy przedmiot był księgowany w odpowiedniej książeczce.

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8 15 wiecz.

„PIERWSZY LEGION”

Ceny propagandowe

Wspaniałego orła upolowano na Węłyniu

We wsi Hołoby, pow. kowelskiego jeden z myśliwych zastrzelił pięknego orła, t. zw. „aquila chysaeus” o ciemnobrunatnym opierzeniu i rozpiętości skrzydeł na 2 m. 10 cm. Orły te zamieszkują wysokie szczyły gór Azji i Europy i sporadycznie są spotykane w Karpatach i na Litwie.

Należy nadmienić, że w roku 1928 w czasie najsroźszych mrozów w powiecie kowelskim zastrzelono 6 takich orłów, a jednego zarabano siekierą w chwili, gdy rzucił się na małego chłopca pod wsią Wielick.

Inteligencja mała

Amerkańscy przyrodnicy i psychologowie z uniwersytetu Yale w New Haven (stan Connecticut) przeprowadzili ostatnio liczne doświadczenia z szympanami w celu sprawdzenia stopnia ich inteligencji. Wstawiono zatem do klatki z małpami kilka automatów. Zamiast monet do automatów miały być wrzucane, po ich odpowiedniej przeróbce, żelony ruletkowo różnej wielkości i koloru. Małpy mogły po wrzuceniu do automatów odośnych żetonów otrzymywać rozmaite smakołyki. Szympany zorientowały się bardzo prędko w sytuacji i rozpoznały wartość poszczególnych żetonów w stosunku do otrzymywanych za nie „towarów”. Niektóre odkładały nawet żelony i robiły oszczędności na dzień następny. Duże, złote żelony, po wrzuceniu których nic nie wypadło z automatu, małpy porzucały, jako bezwartościowe. Wynik prób potwierdził wysoki stosunkowo poziom inteligencji i zdolności obserwacyjnej małp.

Wiadomości radiowe

O POTRZEBIE MECHANICZNEJ PRZERÓBKI LNU.

Temat ten, który omówi inż. Czesław Stuchacki przed mikrofonem wileńskim w piątek, 19.XI o godz. 13.05, niewątpliwie zainteresuje tak licznych na naszych ziemiach producentów lnu.

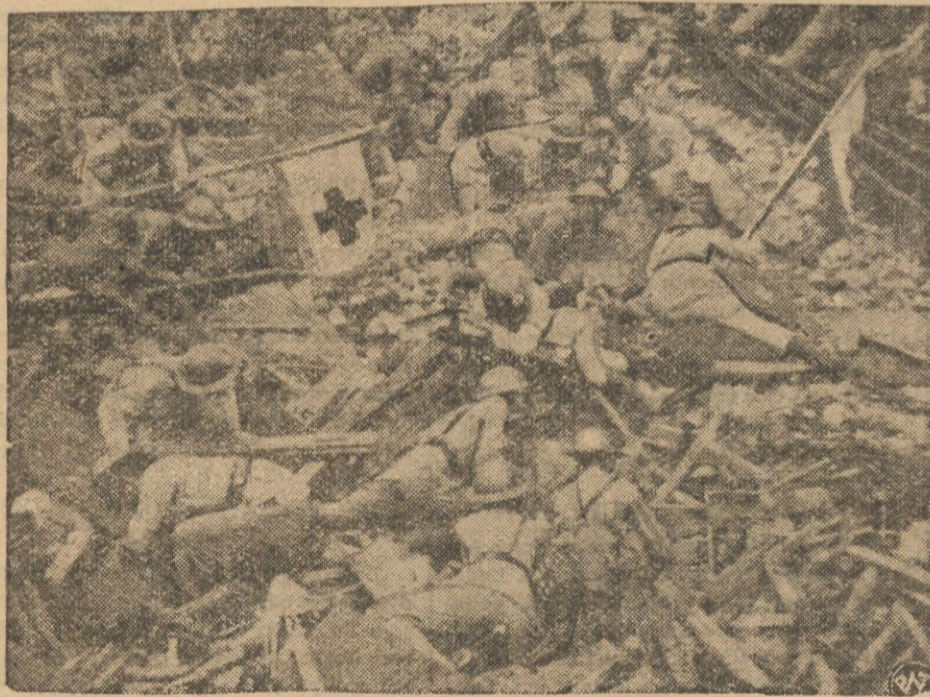
RECITAL NAPOLEONA FANTI.

Jeden ze zdolniejszych wileńskich pianistów młodego pokolenia, Napoleon Fanti wystąpi z recitalem w wileńskim radio, w piątek, 19 listopada, o godz. 18.20. W programie utwory Brahmsa, Scarlattiego, Schuberta, Liszta.

„CZTERECH GBURÓW”.

Opera dla radiosłuchaczy.

W dniu 19.XI o godz. 20.05 Rozgłośnia Poznańska nadaje na całą Polskę operę Wolff-Ferrariego „Czterech gburów”; dzieło to napisane w stylu opery „buffo” trajuje od początku do końca znakomicie brzmiącą orkiestrą i pomysłową charakterystyką muzyczną poszczególnych postaci sceniczych. Kompozytor wstawił się głównie operą swą p. t. „Klejnoty Madonny”. W operze „Czterech gburów” wykazuje on technikę kompozytorską, wykształconą na Bachu i Mozarcie, a równocześnie jako tło — wybitne wyczuwanie kalizmu. Audycja ta transmitowana będzie z Teatru Wielkiego w Poznaniu.

Niezwykle plastyczny w swej grozie obrazek jednego z pobojuwisk chińskich.

Z życia szkoły wiejskiej

Listopad należy do najciekawszego okresu w życiu szkoły wiejskiej. Składają się na to m. in. następujące okoliczności: dobra frekwencja, wyraźne oblicze klasy pierwszej (siedmioletnich „rekrutów”), zebrania rodziców i projekty budżetów szkolnych.

Omówmy te okoliczności po kolei.

FREKWENCJA.

Sprawa regularnego posyłania dzieci do szkoły przedstawia się różnie, w zależności od tego, czy wieś jest skomasowana, czy posiada wspólne pastwisko, czy ma wypas w lesie, wreszcie — działa tu jeszcze tradycja przedwojennego rozpoczynania roku szkolnego na wsi od Wszystkich Świętych i trwania prac w szkole do Wielkiejnocy.

A więc listopad jest rozpoczynającym się wszędzie okresem dobrej frekwencji w szkołach wiejskich i odjazd może na już mówić o systematycznej pracy pedagogicznej.

Warto tu jeszcze wspomnieć, że do obwodowych inspektorów szkolnych (po wiatowych) zgłaszają się teraz coraz częściej (czego przed tym nie było zupełnie) interesanci ze wsi, proszący to o założenie szkoły, to o zwiększenie etatów nauczycielskich, to wreszcie o... przyjęcie dziecka do przepelnionej klasy. — Objaw ten jest nader dodatni i pocieszający, gdyż wieś odczuła nareszcie polrzebę kształcenia się.

OBLCZE KLASY PIERWSZEJ.

Klasa pierwsza należy do ciekawszych od klas innych daleko, ponieważ składa się z siedmiolatek, a więc tych, które we wrześniu ucały za piecem, nie odpowiadają na pytania, jeno kiwały głowami lub ruszały ramionami. W najlepszym zaś wypadku wydawały z siebie dźwięki mowy ludzkiej: „aha, nu” itp.

Nie znaczy to oczywiście, że są to niemowy, o, nie. Stan taki trwa w klasie tylko podczas lekcji, natomiast na przerwach — wrzalo, jak w ulu.

Obecnie siedmiolatki te już rozmawiają ze wszystkimi i nauczyciele nie mogą sobie dać rady z odpowiedziami. — Ciekawe też są niektóre ich pytania. Np.: — Ci to prawda, co kukulka po roku robi się karszunem za to, co Małkę Boską zdradziła jak uciekała z Dzieciątkiem Jezus?

— Pan, ja mam zagadka?
— Powiedz maleńki, powiedz.
— Na okolo woda, a po środku ogień?

— Powiedz sam, maleńki, bo nie wiem co to jest.
— Samowar, prosza pana.
— Prosza pana, tańka prosil pożyczyc kszonka.

— A jaką, kochanie?
— Czort i baba, bo nadto z mamą kłócił się dzisiaj.

— Powiedz łalusiowi, że w szkolnej bibliotece takiej książki nie ma.
— Prosza dać karteczka, bo tańka mnie nie uwierzy, co ni ma.
I rób co chcesz, pedagogu.

ZEBRANIA RODZICÓW.

Jest to najlepsza forma nawiązania kontaktu szkoły z domem dziecka. Oto maleńka próbka takiego zebrania. Obfitująca w momenty nawet dość wesołe.

Nauczyciel: — Proszę zajmować miejsca panowie, gdyż czas już rozpocząć zebranie.

Rodzice: — Panok, my postoiem, a do tego prenzje pódziem do chaty.
Nauczyciel odczytuje porządek dzienny: 1) zagajenie, 2) sprawa podręczników szkolnych, 3) warunki pracy naukowej dziecka w szkole i domu, 4) higiena osobista dziecka, 5) obowiązek szkolny, 6) składowki w szkole, 7) wolne wnioski.

— Czy w sprawie tego porządku dziennego chce ktoś zabrać głos?
— Ja (podnosi rękę jeden z uczestników).

Nauczyciel: — Proszę.
Głos: — Jakie to porządki, już piąty ołówek kupuje dziecko, a ani jednego nie ma, bo w klasie giną.

Nauczyciel: — Zaraz, zaraz, proszę się nie gorączkować, to, co pan powiedział — należy do wolnych wniosków, a tu chodzi o przyjęcie porządku dziennego. — Czy właśnie w tej sprawie chce się ktoś wypowiedzieć?

Głos II: — Ja chce właśnie mówić, co porządek musi być, tak jak pan kierownik nam to odczytał, bo bez porządku ni ma porządku. (Śmiech).

Nauczyciel: — A więc uważam porządek dzienny za przyjęty.

Głosy: — Jak pan kierownik uważa, prosimy robić tak, aby panu kierownikowi i nam dobrze było.

Następuje punkt za punktem. Najdłuższa dyskusja odbywa się nad punktem 4 — higiena osobista dziecka.

Nauczyciel (m. in.): — Panowie, pomóżcie mi zwalczyć wszawicę u waszych dzieci.

Głos (z tłumy): — To ni honor wojować panu, przepraszając z wszami. A po drugie, co wesz kuźdyn ma. Ja był no

rosijskim froncie, to wiem, co kuźdyn ma len brud. Nawet generały mieli.

Głos II (przerwywając): — Widomo co lak, a co my zrobim, kiedy wesz ze skóry wyłazi, to ktoż to może jo zwalczyć.

Po godzinnej dyskusji przystąpiono do punktu V — obowiązek szkolny.

Nauczyciel (m. in.): — Pani Markucio-wa, czemu córka wasza nie uczęszczała do szkoły we wrześniu i do połowy października?

Markucio-wa: — Kiedy, prosza pana uczyciela, ja jo chciała wyprawić tedy, ale nadto wysoko ja jej podciela grzywka z przodu, to czekalim póki odrósł.

Nauczyciel (m. in.): — A pan Bibiło, czemu nie przysła syna do szkoły?

Bibiło: — Ja potem panu kierownikowi powiem, jak już bendzie koniec schodu.

Głos: — Panie kierowniku, on chodzi do lasu na cały dzień na robotę, to do jego żonki podchodzi tu jeden z sosisiów, to on tedy nie posyla syna do szkoły, bo syn pilniei matki i wszystko ojcu donosi. (Śmiech).

I nim doszli do punktu ostatniego — zapalono lampę.

BUDŻETY SZKOLNE.

Jak wiadomo — listopad jest miesiącem sporządzania projektów budżetowych w naszych samorządach gromadzkich. W grudniu projekty te są dołączane do projektów budżetowych gminnych, które opracowuje zarząd gminy i w tymże miesiącu wszystkie te projekty są uchwalane przez rady gminne. W styczniu zaś budżety gminne muszą znaleźć się już w Wydziale Powiatowym dla zatwierdzenia. Taki jest porządek, dotyczący spraw budżetowych.

I nie tylko rady gromadzkie, czy zarządy gmin sporządzają obecnie projekty budżetowe. (Należy tu nadmienić, że gromady, o ile nie posiadają dochodów i nie czynią wydatków — wolne są od opracowywania projektów budżetowych. Do licy to znacznej większości naszych gromad). Sporządzają je także kierownicy wszystkich szkół, według nast. głównych punktów:

- 1) ilość klas, 2) ilość pieców, 3) ogólna kubatura, 4) czynsz za lokal, 5) remont lokali, 6) składka asekuracyjna, 7) opał, 8) światło, 9) uposażenie stróżów szkolnych, 10) ubezpieczenie ich, 11) utrzymanie czystości, 12) higiena szkolna, 13) sprzęty szkolne, 14) remont sprzętu szkolnego, 15) asek. inw. szk., 16) utrzymanie działek szk., 17) wydatki kanc. łączne z prenum. pism urzędowych, 18) biblioteka, 19) książki dla niezamożnych, 20) nagrody szk., 21) wychow. fiz., 22) dożywianie dzieci, 23) koszta wycieczek, 24) dodatek mieszk., 25) oświata pozaszk.

Widzimy z powyższego, że punktów jest dosyć i że rady gminne winny przyjść naszym szkołom z należytą pomocą materialną. Program ministerialny dla publ. szkół powsz. pierwszego stopnia m. in. powiada (str. 322): „Szkoła powinna posiadać w dostatecznej ilości takie narzędzia do kreślenia na tablicy, jak liniał, kątownica, cyrkiel, oraz przyrządy pomiarowe, pojemniki, wagę z odważnikami, zegar ścienny” i t. d.

Otoż, wstawianie do budżetów szkolnych sum na powyższe utensylia nie jest wymysłem kierowników szkół, jeno wykonaniem wymagań władzy przełożonej, zwłaszcza zegar ścienny winien się znaleźć w każdej szkole, bez niego nie ma nauki obywatelskiej, albowiem brak u nas poszanowania i rachuby czasu mocno odbija się w życiu społecznym. Należy więc przyzwyczajając najmłodsze pokolenie (które w domu nie ma zegara, gdyż na całą wieś jest ich zaledwie 2—5 i to chodzących „podług wiatru”) do życia „z zegarkiem w ręku”, wówczas nie będziemy mieli kilkogodzinnych spóźnień na zebraniach itd.

Chcę tu jeszcze zwrócić uwagę na nagrody szkolne i wycieczki, albowiem wiodę z góry, że radni gmin skreślają pozycję z budżetów szkolnych. Otoż, sprawa nagród w szkole, chociażby w najmniejszej kwocie, ma duże znaczenie w chowawcze i obywatelskie. A będzie chyba za co negradzać młodą latorośl: za pilną naukę, za czystość, za prowadzenie ogródka, za opiekę nad zwierzętami itd. itd. Co zaś do wycieczek, to wystarczą chyba fakt, że sporo dzieci nie widziało nawet pociągu i miasta. W wielu szkołach nawet w pobliżu Wilna, na 100 dzieci — zaledwie dwoje jechało pociągiem (oczywiście kilka kilometrów).

Miejmy nadzieję, że fakty te przekonają nie jednego radnego gminnego i nie pozwolą mu na podniesienie ręki za skreśleniem owych pozycji.

ANECDOTKI.

W czasie kopania kartofli przyjeżdża inspektor do szkoły i zastaje małą liczbę dzieci. W końcu wizytacji pyta nauczyciela: — czemu to uczniowie z ostatniej ławki nie brali żywego udziału w naszej dyskusji?

Nauczyciel milczy. Okazuje się potem, że to były... manekiny.

W innej szkole zastał inspektor dzieci... pożyczone z sąsiedniego obwodu.

Na zakończenie radosna nowina. — Oto w najnowszej czytaneczce dla klasy IV kurs B „Światło w chacie” znalazłem miły uśpę p. f. Na „Kaziuka”, pióra Elżbiety Minkiewiczówny, poprzedzony miłym leż obrazkiem „kaziukowym”, przedstawiającym przepukniętą ze slosem smorgońskich obwarzanków.

Oby więcej podobnych czytanek z naszego regionu.

ZAMIAST PAPIERU — SIANO.

Kierownicy szkół wiejskich obowiązani są w myśl odnośnych przepisów dostarczyć papier do użytku, za przeproszeniem kłopotliwym. Ponieważ zaś dzieci papier ten chowają dla swych ojców do „bankruktu”, przeto kierownicy szkół przy opracowaniu obecnie projektów budżetowych proszą gminy na ten cel o... siano.

Jeden z radnych gminy sprzeciwił się już projektowi dostarczenia siano dla szkół, mofywuując tym, że każdy kierownik nabędzie wówczas kożę.

Morał stąd taki, że wieśniakowi nie sędzono żyć higienicznie.

Jan Hopko.

Aktualności kulturalne

Twórca „obywateli” a natura ludzka

Prof. H. Elzenberg na „Środzie Literackiej”

Przewidywania sprawdzili się całkowicie: była to najciekawsza „Środa” obecnego sezonu. Na szczęście publiczność zorientowana w porę dopisała, to też nie było — jak to często bywa — jaskrawej dysproporcji, a raczej... odwrotnej proporcjonalności między wartością wieczoru a ilością uczestników. Sala była pełna.

„Osobowość twórcza”, a „osobowość społeczna”. Prelegent wyszedł z pozycji polemicznej: — nie można ich utożsamiać. Osobowość społeczna, „praktyczna”, człowiek taki, jakim go poznajemy w codziennym układzie warunków — jest tych warunków produktem. Przekonania, nawyki, gusta, sposoby reakcji i t. d. — wszystko to zostało urobione (w sensie dodatnim lub ujemnym) przez otoczenie. Kanwą, budulem do tej roli było jakieś podłoże — jakaś „natura” je daostki. A „osobowość twórcza”?

— Jest autonomiczna w stosunku do społecznej, a wywodzi się tak jak i tamta z tego „podłoża”. W procesie wyłaniania się „artyści” z maginy „podłoża” rozróżnia prelegent 3 fazy:

Pierwsza to „selekcja”. — Doświadczenie uczy, że nie wszystko, nie każdy „temat” czy „motyw” jest dla artysty zapładniające. Ktoś dobrze pisze głównie o mgłach, a inny o bohaterstwie, ktoś pięknie maluje uczy, ktoś inny pejzaże z widokiem morza. Odbywa się więc jakaś selekcja wśród przeżyć; w niektórych odczuwa artysta walor estetyczny i te rozwija w sobie, pomijając inne.

Druga faza to „transmutacja”. — Przeżycie zapładniające stało się już bodźcem, albo inaczej — pewnym centrum, koło którego zaczynają się grupować elementy przyszłego dzieła. Ale warunkiem tego procesu jest oderwanie przeżycia od faktów życia. Wych: — Heine mógł dać w wierszu ponurą wizję świata, ale żeby to było możliwe, trzeba było przed tym oderwać się od faktu, że pierwotny nastrój pesymistyczny wywołały po prostu... nowe, ciasne buciki. Trzeba od

bucików przeskoczyć jakoś do spraw kosmosu — transmutacja.

Trzecia wreszcie faza, to „mityzacja”. — Nastrój chwilowy, jakieś słowo, ton, kolor, czy arabski wywołal proces twórczy, obrasta w te wszystkie elementy, które zdeklarowały twórcze artysty wydobycie. Ale pamiętamy, że zapasy te są owocem selekcji, a więc czemś fragmentarycznym, nieraz sprzecznym. Żeby to uzgodnić i scharakteryzować, oraz żeby zapelnili „luki”, artysta dokomponowuje sobie (przez naśladowictwo, program teoretyczny, lub też wizję samego siebie „w wydaniu skorygowanym”) elementy niezbędne dla całości i równowagi „ja twórczego”. Tak uformowana wizja samego siebie utrwała się z czasem, tworzy ex post „mit o sobie”.

Powstaje problem, czy można i czy warto śledzić związki między osobowością twórczą, a podłożem. Jest ważny argument sta. — W procesie twórczym występuje wielokrotnie faza wyboru. Otoż rzecz godną najlepszej uwagi jest zasada tego wyboru. Dlaczego to, a nie inne dostało się do dzieła, oraz czemu w imię tych a nie innych argumentów. Ponieważ zaś ta zasada wyboru jest w stosunku do fazy procesu twórczego wężniejsza, nieświadoma i tkwiąca w samym podłożu, co więcej — ponieważ działa w sferze reakcji najosobistszych, izolowanych od norm i szablonów życia zbiorowego, przeto wykrywanie jej powinno odsonić nam pewne prawdy o istotnej naturze człowieka.

Doskonale klarowny w swej istotnej treści, przepełniony prawdziwym, a nie tylko werbalnym zrozumieniem natury zjawisk odczyt ten łączący zdobycze naukowe z doświadczeniami kontemplacji artystycznej, był więc podwójnie zapładniający. Wywołał też dyskusję, w której udział wzięli pp.: prof. Cywiński, Leczycki, Rzeuska, Lysakowski i Zienowiczówna. Ze swojej strony wróćmy do tematu niebawem. (J. m.).

Kurjer Sportowy

W niedzielę mecz bokserki

W najbliższą niedzielę o godz. 12 min. 30 w sali teatralnej przy ul. Ludwisarskiej 4, w Wilnie odbędzie się ciekawy mecz bokserki między drużyną PZL z Warszawy, a zespołem WKS. Śmigły.

Drużyna wileńska wystąpi na czele z: Blumem, Talką, Dębskim i Lenardem.

Spotkanie z bokserami Warszawy budzi w Wilnie zrozumiałe zaciekanie. Po obli-

czeniu szans obu drużyn liczyć się trzeba z nieznanym zwycięstwem drużyny P. Z. L. z Warszawy.

Następna impreza bokserka, który zorganizowany ma być 28 listopada. W dniu tym w Gdyni bokserzy Robotniczego Klubu Sport. Elektryk walczą będą o drużynowe mistrzostwo Polski z WKS Flotą.

A ZS proponuje szermierkę

Akad. Zw. Sportowy uruchomił treningi sekcji szermierczej, które odbywać się będą dwa razy w tygodniu w poniedziałki i środy od godz. 20 do 22 w sali Domu Akademickiego przy ul. Bouffałowa Góra. Treningi prowadzone będą przez znanych w Wilnie szermierz: sierż. Kruka i Lapińskiego.

Szermierka w Wilnie uprawiana jest faktycznie tylko przez WKS. Śmigły i przez A. Z. S.

Szermierka — ten piękny sport jest w

Wilnie w zaniedbaniu. Przypominamy, że przed kilku laty szermierka propagowana była wśród młodzieży szkolnej. Organizowane były spotkania międzymiastowe z Warszawą, a teraz nastąpiła cisza i to cisza przerażająca. Cieszy nas bardzo, że AZS wziął się poważnie do tej pracy.

Zebranie MKWF i PW

Dziś w godz. 18 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego w Wilnie odbędzie się zebranie wydziału wykonawczego Miejsk. Kom. Wych. Fiz. i Przyp. Wojsk.

Porządek dzienny jest następujący: program prac na okres najbliższy, sprawy świe. tlicowe, budowa trybun na Piłomonię, sprawa budowy szatni dla potrzeb szklawki na Łukiszkach, wolne wnioski.

St. Lendzin chory

Na ostatnim treningu bokserkim, najlepszy pięściarz wileński Stanisław Lendzin ska leczył rękę. Przez dłuższy czas nie będzie on mógł występować na ringu. Przerwanie treningu może fatalnie odbić się na formie Lendzina, który jak wiemy szczywał się ostatnio do pojedynku z Rotholcem.

Kurs dla straży leśnej

W gmachu Drekcji Lasów Państw. w Wilnie odbył się egzamin uczestników kursu dla straży leśnej, zorganizowany przez DLP w Wilnie przy n-ctwie Duniłowicze.

Komisja egzaminacyjna, pod przewodnictwem insp. Wacława Dankiewicza skła dała się z kierowników oddziałów pp.: Stefana Bilczyńskiego i Edwarda Czawczki, n-czego J. Bielousa oraz wykładowców n-czego Witolda Bujwida, inż. Edwarda Sękowskiego, l-czego Stanisława Tarańdzio.

Zamknął kurs kierownik Biura Organizacji i Inspekcji p. Marian Hoppen. Z 30 uczestników kursu z dodatnim wynikiem ukończyło 27, z czego 2 otrzymało nagrody, zaś 5 zostało wyróżnionych.

Na co chorują na Wileńszczyźnie

Inspektor lekarski województwa wileńskiego sporządził wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne w woj. wileńskim za czas od 7 do 13 b. m. Zanołowano 116 wypadków odry, 75 — janglicy, 25 — płonicy, 20 — gruźlicy (w tym 2 zgony), 13 błonicy, 13 wypadków

pokąsania przez zwierzę podejrzane o wściekliznę, 10 — ospówki, 8 — krztuśca, 7 duru brzuszego, 5 — zakażenia potłogowego (w tym 1 zgon), 4 — duru płamistego (w tym 1 zgon), 4 — waga. Zapalenia opon mózgowych, 4 — bół, 3 — grypy i 1 Influenzy.

Eksport w październiku

z okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie

Wywieziono około 30 tys. kg. futłonu niebieskiego do Czechosłowacji. Grzybów suszonych wyeksportowano przeszło 15 tys. kg. do Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Francji, Niemiec, Szwajcarii i U. S. A.; w tym czasie wywieziono ponadto 11 tys. kg. grzybów marynowanych oraz przeszło 7 tys. kg. grzybów solonych do Niemiec i Szwajcarii. Do Francji i Niemiec wyeksportowano ca 10 tys. kg. świeżych żurawin. Wywóz ziół leczniczych wykazał pewne ożywienie, osiągnął cyfrę 40 tys. kg. (we wrześniu 32 tys. kg.) i kierując się do Anglii, Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Danii, Francji, Holandii, Niemiec, U. S. A. i Węgier.

Z Okręgu Izby wywieziono przeszło 80 koni użytkowych, wartości ca 30 tys. zł. do Holandii i Szwecji. Z rejonu suwalskiego wywieziono blisko 24 tys. sztuk gęsi żywych do Niemiec, dokąd wyeksportowano również w ramach kontyngentów płatniczych przeszło 320 tys. kg. trzody chlewnej żywej i bifej. Z terenu białostockiego wysłano do Anglii blisko 10 tys. kg. kurcząt bitych. Wysłano 3 półwagony ładunki jaj do Anglii i Niemiec.

Pod kontrolą Izby wywieziono ok. 615 kg. szczeni do Anglii oraz przeszło 46 tys. kg. sierści bydłej do Anglii i Niemiec.

Z terenu woj. wileńskiego usiał zupełnie eksport skór surowych, jedynie z woj. białostockiego wywieziono niewielki transport surowych skór cielęcych do Niemiec. Za pośrednictwem wileńskich Aukcyj Futrzarskich wywieziono do Niemiec ok. 215 sztuk skór zbiegłych oraz ca 470

sztek futrzarskich skór cielęcych. Na blisko 60 tys. zł. wywieziono rękawiczek do Anglii, Egiptu, Holandii, Mandżu—Kuo, Palestyny, Szwajcarii i Unli Południowo-Afrykańskiej.

W eksporcie włókienniczym październik stanowi zakończenie sezonu, kiedy fabryki zaczynają się przygotowywać do nowej kampanii, opracowując nowe wzory, canniki, plany eksportowe i t. d. W październiku wywieziono z okręgu białostockiego wyrobów na sumę przeszło 360 tys. zł., z czego tkanin wełnianych na sumę ca 260 tys. zł., pleców i koczów na blisko 90 tys. zł. i t. d. Największym odbiorcą był rynek południowo-afrykański.

Październik był pierwszym w tym roku miesiącem intensywnej kampanii Inlarskiej. Eksport obejmował przede wszystkim reissflachs moczeficowy i len miedlony („syrec”), które wysłano głównie do Czechosłowacji; ponadto eksportowano pewne ilości kędzieli maszynowej do Anglii. Ogółem wywieziono w październiku ok. 790 tonn włókna llnianego, w tym ok. 190 tonn lnu trzapanego standaryzowanego. Dostawy do fabryk krajowych były nieduże. Ceny eksportowe włókna llnianego niżkowały o ca 10—15%.

Według danych Sekcji Eksportowej Papierówki w Wilnie wywieziono w październiku papierów: i osikowej do Łotwy ca 840 tonn, do Belgii — 300 tonn oraz na Wyspy Kanaryjskie — ca 320 tonn. Z terenu działalności Sekcji Eksportowej Materiałów Tarych w Wilnie wywieziono ok. 4.500 tonn tarcicy do Anglii, Francji i Niemiec.

KRONIKA

LISTOPAD
19
Piątek

Dziś Elżbiety Kr. Wd.
Jutro Eeliksa Walljusza

Wschód słońca — g. 7 m. 00
Zachód słońca — g. 3 m. 11

Spis treści Zestawienia Zakładu Meteorologii USB
w Wilnie dnia 18 XI. 1937 r.

Ciśnienie 762
Temperatura średnia —2
Temperatura najwyższa —1
Temperatura najniższa —3
Opad 0,3
Wiatr południowy
Tend.: spadek
Uwagi: pochmurno.

NOWOGRODZKA

— **Jak jest ze szkołą powszechną.** — Rozpoczęta w ub. roku budowa szkoły powszechnej Nr. 1 nie jest jeszcze zakończona, jednakże według zapewnienia tymczasowego burmistrza p. Sianożęckiego ma być w grudniu względnie w styczniu oddany do użytku szkoły cały parter i piwnica, gdzie ustawione już są piece i układa się obecnie podłogi. Zwłoka nastąpiła podobno z przyczyn od Zarządu Miejskiego niezależnych. Najpierw z wiosny brak było pieniędzy, musiano więc ograniczyć roboty, a jesienią dużo czasu zajęła budowa pieców.

Budynki wyprowadzony został pod dach i pokryty zostanie wg wszelkiego prawdopodobieństwa dopiero na wiosnę.

— **Zawodowa szkoła krawiecko-bielżniarska.** Staraniem Związku Międzykomunalnego Opieki Społecznej zorganizowana została w Zdzielecie przy zakładzie wychowawczym dla dziewcząt zawodowa 3-letnia szkoła krawiecko-bielżniarska. Opłata miesięczna wynosi 10 zł., jednocześnie wpisowe 5 zł., utrzymanie w bursie dla zamieszkujących 30 zł. Wszelkich informacji udziela dyrekcja szkoły, względnie biuro Związku Międzykomunalnego w Nowogrodzku.

LIDZKA

— **Będzie porządek hoteli.** Przy zbiegu ulic Szkolnej i Falkowskiego w Lidzie, w dzielnicy nowego miasta, mieszkańcy gminy żółtukiej Jan Urbanowicz przystąpił do budowy olbrzymiego gmachu murowanego, liczącego trzy piętra, w którym projektuje urządzić salę kina, wedle najnowszych wymagań architektonicznych, restaurację reprezentacyjną i hotel dla przyjeźdźców. Zaznaczyć należy, że sprawa hotelowa w Lidzie za liczną jest do największych bołacek, gdyż odczuwa się niemal stale brak noclegu dla przyjeźdźców.

— **SEKRETARZ GMINY SZCZUCZYŃSKIEJ NIE DZIAŁAŁ NA SZKODĘ INTERESU PUBLICZNEGO.**

Przed sądem okręgowym w Lidzie stanął w dniu 16 bm. były sekretarz gminy szczuczyskiej Bronisław Ambrożej, oskarżony o to, że w czasie urzędowania jako sekretarz gminy działał na szkodę interesu publicznego, wrzucając do kosza pewne sprawy znajdujące się w toku załatwiania urzędowego. Wśród kilku świadków, powołanych na rozprawę zeznał inspektor samorządowy wo wliu szczuczyskiej Peszkalski, który w czasie dwumiesięcznej lustracji gminy szczuczyskiej znalazł m. in. w koszu od śmieci kilka spraw, jego zdaniem, niezakończonych. Fakt ten władze uznały za działalność na szkodę interesu publicznego i skierowały sprawę do prokuratora. Z zeznań pozostałych świadków wynikało, iż Ambrożej Bronisław na skutek nieszcześliwego dlań obrotu tej sprawy dostał choroby sercowej, a następnie został wysłany na emeryturę.

Zeznający w charakterze biegłego p. Wil czynił stwierdził, iż dokumenty zrucone do kosza nie miały istotnej wartości urzędowej i wrzucenie ich do kosza nie mogło narazić na szkodę interesu publicznego.

Na skutek takiego obrotu sprawy prokurator zrzekł się oskarżenia, a sąd po krótkiej naradzie wydał wyrok uniewinniający Ambrożeja Bronisława. Obronę oskarżonego w tej sprawie wniósł adw. Dmowski z Warszawy.

— **ROK WIEZIENIA ZA KRADZIEŻ PSA.**

Sąd Grodzki w Lidzie skazał Czabana Bolesława na rok więzienia za ukradzenie psa. Czaban był już kilkakrotnie karany za kradzieże.

BARANOWICKA

— **Tydzień Polskiego Białego Krzyża.** W związku z Tygodniem Polskiego Białego Krzyża na terenie Baranowicz, w dn. 7, 8 i 11 b. r. odbyły się kwety uliczne, które dały 290 zł. i 40 gr.

W dn. 10 listopada odbył się dancing w Ognisku Polskim, uzyskany dochód w kwocie 61 zł. przeznaczono na Polski Biały Krzyż. Podobne dancingi odbyły się w dn. 13 listopada w restauracjach „Empire” i „Ustronie”, które przyniosły dochód na rzecz Polskiego Białego Krzyża w sumie 126 zł. i 50 gr.

— **Patronat opieki nad więźniami** w celu niesienia pomocy materialnej więźniom, w dn. 13 listopada r. b. urządził dancing w Ognisku Polskim który przyniósł dochód w sumie 96 zł.

— **Zebrań Zw. Kupców Polskich.** Kolejne miesięczne zebranie Zw. Kupców P. i. skich w Baranowiczach odbędzie się w dn. 19 listopada o godz. 6 wieczorem w lokalu własnym przy ul. Staszycy 13.

— **Nowy Zarząd Tow. „Makabi”** Odbędzie się zebranie członków Żyd. Tow. „Makabi”.

bi”. Po omówieniu spraw organizacyjnych, przystąpiono do wyboru nowego zarządu Tow. w skład którego weszli: dr. Skwirski, Minc Chonia, Byteński Mowsza, Kacew Abraham, Litwak Hirs, Grinberg Michel, Zuchowicki Łazarz, Turecki Josel i Szwirski Be niamin.

— **„Szuczki” wiejskich włamywaczy.** Onegdaj we wsi Lubieżany, gm. nowomyskiej włamywacze zerwali deski w szczycie domu Jana Gawrylczuka i zabrali się do jego komory, skąd skradli różne rzeczy, a między innymi 800 metrów płótna wiejskiego, wartości 700 zł.

— **Znowu skradziono owocowe drzewka.** Tuśniak Stanisław zam. w Baranowiczach przy ul. Targowej 38, złożył skargę w komisarzacie, że mu skradziono z ogrodu 23 owo cove drzewka wartości 60 zł.

— **200 ZŁ. ZA ZABÓJSTWO BRATA!** Onegdaj zatrzymany został w Baranowiczach mieszkaniec wsi Stare-Wojtkiewicze, gm. brodyjskiej Kolosowski Józef, który nakłaniał Nowickiego Juliana i Jurelewicza Antona do zabójstwa brata Stanisława Kolosowskiego, obiecując im za to 200 zł.

WOŁOŻYŃSKA

— **Mieszkańcy m. Wołożyna i powiatu** czynią usilne starania o otwarcie gimnazjum. W ub. miesiącu Rada Miejska uchwaliła zwrócić się do Władz Szkolnych z prośbą o otwarcie gimnazjum w Wołożynie.

Memoriał wylicza szereg przyczyn, które skłoniły do powzięcia podobnej decyzji.

Miasto Wołożyn jest jedynym m. powiatowym na terenie całego województwa nowogrodzkiego, które nie posiada średniego zakładu. Ilość dzieci wysyłanych na naukę do różnych miast powiatowych pobliskich i do Wilna jest b. duża. Niesprawiedliwością jest by powiat w którym jest odpowiednia liczba młodzieży pozwalająca na uruchomienie gimnazjum w 19 lat po odzyskaniu Niepodległości Państwa nie miał średniego zakładu.

A ileż jest takich dzieci, które chciałyby kształcić się dalej, lecz bieda rodziców nie pozwala im na wyjazd do innego miasta?

Trzeba tylko postuchać skarg i narażeń tych rodziców, co już posyłają dzieci do gimnazjum, w jakich oni warunkach żyją i co mówią.

Wysłanie jednego dziecka do gimnazjum już wnosi biedę do domu rodziców, a co mówić gdy jest ich dwoje lub więcej?

Również mocno ta sprawa leży na sercu władz powiatowych, samorządowych i wojskowych, które też ze swej strony czynią starania aby jeszcze w przyszłym roku szkolnym uruchomić pierwszą klasę gimnazjum.

Pocieszającą jest wiadomość, że władze szkolne II-jej instancji przyrzekły w przyszłym roku szkolnym uruchomić pierwszą klasę gimnazjum, jednak pod tym warunkiem, że obecnie budujący się w Wołożynie zostanie wykończony i oddany do użytku gmach II szkoły powsz. W tym gmachu na razie miałyby się mieścić gimnazjum wspólnie ze szkołą powszechną.

To też wszyscy, którzy rozumieją potrzebę posiadania gimnazjum w mieście, dopomagają do zdobycia funduszy na wykończenie II szkoły powszechnej. Ściany są już gotowe, brak tylko pieniędzy na pokrycie i wykończenie wnętrza. Piękny mur przy szłej szkole prosi wszystkich o dach „nad głową”.

— **„Gościńność” właściciela jadłodajni.** W ubiegłym tygodniu o godz. 0.20 w nocy w jadłodajni Szlaka Edwarda w Wołożynie wywiązała awantura, jakoby z powodu nieuregulowania rachunku przez Kwapiszewskiego i jego kolegę Korbuta Beniamina. Nie skończyła się na poturbowaniu gości, bo „gościńność” p. Szlaka skł Kwapiszewskiego w posiadanie kajdanki. Kajdanki zabrano jako dowód rzeczowy.

— **ZMASAKROWANY CZŁOWIEK.** W pobliżu osady Pohorelka na terenie gminy łwieńskiej znaleziono w stanie nieprzytomnym Adamowicza Antoniego, lat 42 mieszkańca wsi Pohorelka, który otrzymał dwie rany postrzałowe — jedną w okolicy oka, z wylotem kuli prawym uchem, drugą w lewą pierś, pocisk utkwił w płuca. Następnie miał podesznięte gardło i przecięty brzuch. Na drugi dzień, po odzyskaniu przytomności, Adamowicz zeznał, iż został napadnięty w lesie, gdzie się udał w poszukiwaniu swego konia, przez Żółtkę Edwarda, mieszkająca osady Pohorelka, oraz jego dwóch synów Antoniego i Józefa.

W sprawie ustalenia przyczyny usiłowania zabójstwa Adamowicza Antoniego prowadzi policja dochodzenie.

WILEJSKA

— **Ilia funduje KOP'owi karabin maszynowy.** Dla uczczenia dnia 11 listopada mieszkańcy miast. Ilia postanowili ufundować dla KOP'u karabin maszynowy.

SŁONIMSKA

— **Samobójstwo.** W dniu 17 b. m. rzuciła się pod koła zderzającego ze Słonima w kierunku Warszawy p. Sawicka, lat ok. 22-let, ponosząc śmierć na miejscu. Przyczyną wypadku rozstrój nerwowy. [A. D.]

Jan Michalski w Nowogrodzku uniewinniony po raz czwarty

Dnia 17 b. m. odbył się w Nowogrodzku dalszy ciąg procesu przeciwko Janowi Michalskiemu, oskarżonemu tym razem o bezpodstawne pobieranie opłat (w sumie do 12 zł.) na wyjazd do Warszawy i na pisanie skargi w sprawie unieważnienia dokonanego już scalenia we wsi Basin gm. nowogrodzkiej.

Jak pisaliśmy w numerze z dn. 14 bm., na tę rozprawę powołano cały szereg świadków tak ze strony oskarżenia, jak i obrony. Był to swego rodzaju „wielki proces”. Zeznawali m. in. inspektor starostw p. Weiss i zastępca naczelnika wydz. poli.-spół. p. Gładkowski, których opinia była na ogół dla oskarżonego przychylna. Jednakże na wniosek oskarżyciela publicznego (przodownika P. P.) sprawa została odcrona w celu zbadań jeszcze naczelnika wydziału rolnictwa i reform rolnych p. Bokuna.

Dnia 17 b. m. stanął przed sądem p. nacz. Bokun i stwierdził, że oskarżony Jan Michalski istotnie ingerował w niego parę razy w sprawie wsi Basin i że pisał

do ministerstwa odnośne podanie.

Po złożeniu tego zeznania, oskarżyciel publiczny zrzekł się oskarżenia. Sąd uniewinnił p. Michalskiego. Będąc bowiem wówczas prezesem Związku Drobnych Rolników, miał on prawo ingerencji w podobnych sprawach, gdy dotyczyły członków Związku. Poza tym, jak wykazał przewodzący sądowi, (a co mogła stwierdzić policja jeszcze przed przewodem), świadniacy sami prosili Michalskiego o wystąpienie w ich sprawie, jak to uczynił we wsi Moczca, sami się zgłaszali do jego mieszkania i wpłacili mu tylko wpisowe i członkowskie. Co do innych opłat za pisanie podań i na wyjazd do Warszawy, sprawa ta nie została należycie wyjaśniona. Zresztą Związek miał prawo pobierać opłaty za pisanie podań.

Tak więc jest to czwarty w tym roku proces wytoczony p. Michalskiemu bądź przez policję, bądź przez starostwo, czyli z oskarżenia publicznego. We wszystkich czterech sprawach zapadł wyrok uniewinniający, przy czym nie wniesiono apelacji.

BRASŁAWSKA

— **Zakończony został 10-dniowy kurs** Przeproszenia Rolniczego w Rackim Borze dla przodowników zesp. przysposobienia rolniczego z pow. brasławskiego. Kurs ukończyły 53 osoby, rekrutujące się z organizacji młodzieżowych. Każdy z uczestników kursu zapraczony został w biblioteczkę typu doboranego dla prac w zespołach przysp. roln. Udział w kursie wzięli prelegenci z pow. brasławskiego oraz przedstawiciele wileńskich Izby Rolniczej.

— **Zjazd wójtów i sekretarzy gmin.** Pod przewodnictwem starosty Bohdana Wendrfa odbył się w Brasławiu zjazd wójtów i sekretarzy gminnych z pow. brasławskiego. Na zjazd przybyli również kierownicy urzędów niezaproszonych mający styczność z gminami. Na zjeździe omówiono sprawy z zakresu organizacyjnego oraz samorządowe, ze szczególnym uwzględnieniem układania preliminarzy budżetowych na rok 1938-39. Poza tym omówiono również sprawy z zakresu opieki społecznej, rolnictwa oraz drogowej i melioracyjnej.

DZIŚNIEŃSKA

— **Z życia Ogniska OMP** w Ognisku O. M. P. w Głębokiem odbyło się zebranie Koła Sportowego. Na zebraniu omawiane były sprawy związane z zakupem sprzętu sportowego, powołaniem do życia sekcji narciarskiej, oraz zasilenie funduszy Koła przez zorganizowanie zabawy tanecznej.

Odbyło się również ogólne zebranie członków Ogniska i zaproszonych gości. Między innymi poruszane były zagadnienia dotyczące młodzieży, oraz sprawy związane z dostarczeniem książek przez Inspektorat Szkolny Ogniska O. M. P.

Następnie odbyła się zabawa taneczna. Zysk w sumie zł. 7.15 przeznaczono na potrzeby Ogniska.

— **SAMOBÓJSTWO WIEŚNIAKA.** — 31-letni A. Filuczonek z Karali, gm. jaźnińskiej, popełnił samobójstwo przez wypicie liozu z wódką. U Olgi Mackiewiczowej, swej znajomej, pozostawił list, w którym powiadamia sąsiadów, że odbie

ra sobie życie z powodu zamiarów wydziedziczenia go.

MOŁODECZAŃSKA

— **UPIĘ SIĘ I ZAMARZŁ!** 16 b. m. w Kraśnem, w odległości 20 km. od toru kolejowego znaleziono zwłoki 46-letniego F. Garlińskiego, zamieszkałego w Kraśnem. Ustalono, że Garliński wieczorem 15 b. m. udał się w kierunku toru kolejowego. Lekarz stwierdził, że śmierć nastąpiła prawdopodobnie wskutek nadmiernej użycia alkoholu lub zamarznęcia, gdyż zwłoki znaleziono bez czapki, kurtki i butów, które leżały w pobliżu.

PIŃSKA

— **Ceny chleba i przetworów mięsnych:** Komisja ustalająca ceny na artykuły żywnościowe urzędująca przy Starostwie Powiatowym, opracowała niżej podany cennik na chleb, mięso i przetwory mięsne: Chleb żytni 65 proc. za 1 kg 0,32 zł. Chleb razowy 95 proc. „ 0,24 „ Bułka pszenna wodna „ 0,52 „ Mięso wołowe z kładką „ „ z uboju mechaniczn. „ 0,70 „ „ z uboju rytualn. „ 0,85 „ „ wieprzowe z dokł. „ 0,90 „ Głowizna „ 0,60 „ Nogi z golonką „ 0,60 „ „ bez golonki „ 0,50 „ Siekanka „ 0,50 „ Wątroba „ 0,50 „ Nerki „ 1,00 „ Słonina świeża i solona „ 1,50 „ Boczek świeży „ 1,40 „ „ wędzony „ 1,80 „ Kielbasa zwykła „ 1,50 „ Salceson „ 1,40 „ Kiszka kaszana „ 0,80 „ „ podgarlana „ 0,80 „ Ceny powyższe obowiązują z dniem ogłoszenia i będą przestrzegane pod rygorem kar administracyjnych (grzywna do 3,000 zł. i areszt do 1 miesiąca).

GRODZIENSKA

— **Były wicewojewoda poznański** obejmując stanowisko starosty w Grodnie. We wczorajszym numerze naszego dziennika podaliśmy o zmianie na stanowisku starosty powiatowego w Grodnie. Wiadomość o tym, że do Grodna ma być przeniesiony starosta augustowski p. Eichler okazała się nieścisłą. Następcą starosty Drożańskiego mianowany został p. Walicki b. wicewojewoda poznański.

Skądinąd dowiadujemy się, że do Warszawy ma odjechać delegacja organizacyjnej społecznych, która ma prosić władze centralne o pozostawienie p. Drożańskiego na dotychczasowym stanowisku, na którym zdobył sobie sympatię wszystkich warszawskich społeczeństwa.

— **Zniżka cen chleba.** Z dniem onegdajszym obowiązują w Grodnie nowe ceny na chleb.

Chleb żytni razowy 95 proc. kosztuje zł. 0,25; chleb żytni pyłowy 68 proc. kosztuje zł. 0,31 za 1 kg.

— **ZA SZANTAŻ.** We wrześniu r. b. do tut. lekarza dr. Szapiro zgłosili się Adin Łazarz i Bilczyk Rachmielewski i zażądali 1000 zł., grożąc w przeciwnym razie, iż zameldują prokuraturze, że dokonali zakazanego zabiegu na pewnej niewieście, która dzięki temu niebezpiecznie zachorowała.

Gdy dr. Szapiro odmówił zapłacenia tej sumy, stwierdzając, że żadnego zabiegu nie dokonał, Adin i Bilczyk opuścili mieszkanie doktora, lecz po pewnym czasie zgłosili się do niego niejaki Karpiel Ludwik, który żądanie za tę samą „czynność” zredukował do 200 zł.

Dr. Szapiro poprosił interesanta, by zszedł, a w międzyczasie zadzwońował do policji, która Karpiela zatrzymała.

Sąd Grodzki (p. sędzia Tukalo) uznał winę oskarżonych za udowodnioną i skazał Karpiela i Bilczyka na 8 mies., a Adina na 6 miesięcy bezwzględnego aresztu. (g)

— **Wyciecie szyby wystawowej.** — W nocy z 16 na 17 b. m. o godz. 4-jej nieznany sprawca wybił szybę wystawową w sklepie Linnika Gerszona przy ul. Batofolego Nr. 1. Po wycięciu szyby sprawca zbiegł na ul. Zamkową.

— **FATALNE SKUTKI BÓJKI OJCA Z SY NEM.** Do Szpitala Żydowskiego dostarczony został mieszkaniec ulicy Przedmiejskiej 44 Potocki Edward ze złamaną kością nosową.

Jak Potocki oświadczył, poranny został podczas bójki ze swoim ojcem Stefanem.

Jednocześnie do komisariatu zgłosił się ojciec poszkodowanego, który oświadczył, że syn jego będąc w stanie pijanym, żądał od niego pieniędzy na wódkę, a wobec odmowy rzucił się na ojca z bagnetem, ojciec broniąc się uderzył syna kijem w nos. (g)

TEATR MIEJSKI.

Zaczarowane koło.

KINA:

Apollo: „Dziewczęta z Nowolipek”. Pan: 1) Wesoly Don Juan i 2) Sonata Księżycowa.

Małenka Lux: Sonata Kreutzerowska. Helios: na ekranie — Czternastolatka, na scenie — Kochajmy się.

Ulecha: Mayerling.

Jak dwaj bracia poszukiwali ciotkę w Sowietach Wymagowany grób koło Kaługi. Tajemnicza dama w konsulacie

Sprawa ta przeszła wczoraj przez drugą instancję sądową i rozpoczęła się w roku 1928. Bohaterami jej są bracia Sokolscy znani obywateli ziemscy z pod Grodna.

W roku 1926 bracia S. nabyli majątek swej ciotki, położony w powiecie sokolskim. Ponieważ ciotka pp. S. Prochorowa przebywała w Rosji sowieckiej, w imieniu jej transakcję dokonał plenipotent, który upoważniony nie na sprzedaż majątku otrzymał w październiku tegoż roku.

Zgodnie z przepisami prawa połowa należności, uzyskana ze sprzedaży majątku, którego właściciel znajduje się w Rosji sowieckiej, została zdeponowana przez plenipotentą Prochorowę w skarbie państwa. Sumę tę mogła podjąć wyłącznie bezpośrednio sama Prochorowa lub jej spadkobiercy.

UŚMIERCENIE CIOTKI.

Po pewnym czasie bracia S. zadłużyli się nadmiernie i nie mogli wybrnąć z kłopotów finansowych. Majątek ich, nabyty od ciotki, został wystawiony na licytację i przeszedł w inne ręce.

Bracia S. walczyli jakoś przez pewien czas z tej sytuacji. Wpadli wreszcie na pomysł.

Oto w depozycie skarbu państwa leżała połowa sumy, uzyskana ze sprzedaży majątku ciotki, której bracia S. byli spadkobiercami. Po śmierci Prochorowej suma ta przeszła na ich własność.

Bracia S. wynieśli więc dwóch wieśniaków, niejakich Mikołaja Gnedego i Jana Demacha, zbliżonych z „raju sowieckiego”, zaprowadzili tych uciekinierów do popa. Wieśniacy zeznali u popa zgodnie, że pod czas pobytu w Rosji byli na jakimś oemencie. rza w kałuskiej gubernii i widzieli tam grób Prochorowej. Na podstawie tych zeznań pop wystawił metrykę śmierci Prochorowej.

Bracia S. zaopatrzeni w dowód zgonu za możej ciotki, złożyli podanie do skarbu

państwa z prośbą o wypłacenie im zdeponowanej sumy.

WIEŚNIACY „SYPIĄ” BRACI.

Urzednikowi, który otrzymał to podanie i metrykę śmierci Prochorowej cała sprawa wydała się podejrzaną. Zaczął badać daty. I stwierdził, że na plenipotencji, wydanej na sprzedaż majątku w Polsce osobiście przez Prochorową, figuruje miesiąc październik, natomiast wieśniacy twierdzą, że widzieli grób Prochorowej we wrześniu tegoż roku. Wobec oczywistej sprzeczności tych faktów wieśniaków aresztowano.

Diemach i Gnedey, siedząc za kratkami, wystylizowali list do sędziego śledczego, w którym przyznali się do złożenia fałszywych zeznań przed popem za namową braci S.

Nastętkę tego listu zwolniono wieśniaków a „przymknięto” braci S.

W sądzie pierwszej instancji w Grodnie jeden z braci S. dostał 3 lata więzienia, drugi rok, a wieśniacy po 1 roku więzienia.

Bracia S. apelowali, wynajmując do obrony trzech biegłych w podobnych sprawach, wybitnych adwokatów warszawskich.

POSZUKIWANIE CIOTKI.

Adwokat poprowadził obronę swoich klientów w dość oryginalny sposób. Zaczęli dowodzić, że nie ma żadnych podstaw „wieśniaków”.

Kasa Bezprocentowa to nie tylko zatrudnienie bezrobotnego — to budzenie inicjatywnej jednostek—to wzmacnianie wiary we własne siły!

Polacy! Korzystajcie z Kas Bezprocentowych, zakładajcie sklepiki i warsztaty rzemieślnicze.

Wreszcie zwrócono się przez konsul do Czerwonego Krzyża, działającego na terenie Rosji sowieckiej. Na czwarte wezwanie zjawiła się wreszcie przed biurkiem polskiego urzędnika konsulat w Moskwie jakaś młoda, elegancka dama i lakonicznie oświadczyła że mieszka przy córce, że jest jej bardzo, bardzo dobrze, i że nie chce znać swoich krewnych w Polsce. Ciekawą okolicznością jest to, że konsul i Czerwony Krzyż, wzywając Prochorową nie podawali motywów wezwania.

MISTYFIKACJA?

Władze sowieckie bezskutecznie zapytwały nierzadko o powód tych wezwań. Starali się dowiedzieć po co Prochorowa jest potrzebna. Otóż to zainteresowanie władz sowieckich, a następnie wizyta młodej kobiety w konsulacie, która się podała za Prochorową — wydają się obronie mocno podejrzane. Do tego nawet stopnia, że zarzucają władzom sowieckim podważenie jakiejś osoby dla przekonania władz polskich na wszelki wypadek, że Prochorowa żyje i powołał się jej doskonale.

Wczoraj sąd apelacyjny w Wilnie podzielił te wątpliwości obrony i wychodząc z założenia, że Prochorowa może wbrew zapewnieniom „tajemniczej damy” nie żyje, zmniejszył karę braciom S. do 6 miesięcy więzienia, skazując ich tylko za namowę wieśniaków do złożenia zeznań na temat nieznanego im faktów. (g)

Dembińskiemu i innym współoskarżonym doreczono już akty oskarżenia

Rozprawą odbędzie się w grudniu lub styczniu

Zostało wreszcie zakończone śledztwo w sprawie Henryka Dembińskiego, Stefana Jędrzychowskiego, Marii Żeromskiej, Władysława Borysowicza, Marii Dziewickiej i Jerzego Pułamca, pozostających pod zarzutem komunizmu.

Akt oskarżenia został sporządzony i doreczony oskarżonym w dniu wczorajszym.

Z pośród oskarżonych Dembiński, Jędrzychowski i Żeromska przebywają w więzieniu śledczym, pozostali będą odpowiadać za wolnej stopy.

Obrońca Dembińskiego i Żeromskiej złożył podanie do sądu o zwolnienie z więzienia śledczego obojga oskarżonych na wolną stopę, a to ze względu na zły

stan zdrowia Dembińskiego, oraz ze względu na małą ilość materiału obciążającego, jeżeli chodzi o Żeromską.

Podobno stan zdrowia Dembińskiego jest o tyle gorszy (otwarta gruźlica), że oczekiwanie zwolnienia go z więzienia śledczego z tego tylko powodu jest całkowicie uzasadnione.

Rewizja w Lit. T-wie Dobroczyńności

W dn. 17 bm. organa bezpieczeństwa dokonały szeregu rewizyj w lokalach Litewskiego T-wa Dobroczyńności i w wyniku ich ujawniły bogate materiały kompromitujące to Towarzystwo.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Ostatnie przedstawienie „Pierwszego Legionu”. Dziś, w piątek dn. 19 listopada o godz. 8.15 ostatnie wieczorne przedstawienie doskonałej sztuki współczesnej Lavryego (przekład T. Trzcickiego) „Pierwszy Legion”. Ceny propagandowe.

— Jutrzejsza premiera w Teatrze na Pohulance. Jutro, w sobotę dnia 20 bm. o g. 8.15 wiecz. odbędzie się premiera ostatniej nowości, jednej z najlepszych komedij współczesnych, węgierskiego autora Beketfiiego p. t. „Niesprawiedliwiona godzina”.

— Niedzielnia popołudniówka. W niedzielę, dnia 21 bm. o godz. 4.15 dana będzie na przedstawienie popołudniowe p. t. „Pierwszy Legion”. Ceny propagandowe.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

— „Kwiat Hawaju”. Dziś po cenach propagandowych raz jeden tylko grana będzie nowoczesna, piękna operetka Pawła Abrahama „Kwiat Hawaju”.

— Jutrzejsza premiera. Jutro premiera słynnej operetki Eyslera „Wróg kobiet” o lekkiej jak pianka muzyce.

— Popołudniówka niedzielna w „Lutni”. W nadchodzącą niedzielę o godz. 4 pp. uka-

Policja wileńska wykryła sprawców kradzieży w Warszawie

Donieśliśmy o aresztowaniu właścicieli sklepów maszyn do szycia, patefonów i rowerów Targońskiego i Koziella.

Jak wiadomo, zarzuca się aresztowanym, że skrupywali oni stare maszyny, przerabiali je, przerabowali i sprzedawali jako autentyczne wyroby firmy „Singer”.

Teraz wyszli na jaw, że Targoński i Koziello zakupili również maszyny pochodzące z kradzieży w Warszawie. Kradzie

ży tych dokonano w Warszawie na początku b. r.

Dopiero teraz wyszło na jaw, że skradzione maszyny sprowadzono do Wilna i tutaj sprzedawano je.

Szczegóły tej sprawy, ze względu na prowadzone dochodzenie, zahaczające już o Warszawę, trzymane są w tajemnicy. (c)

Pierwsze ofiary ślizgawicy w Wilnie

Zaledwie wczoraj spadł pierwszy śnieg w Wilnie i wskutek przymrozku powstała ślizgawica, a już pogotowie miało robotę z ofiarami zmiany aury. A mianowicie wczoraj do 10-tej wieczorem zanotowano 4-ry wypadki złamania rąk wskutek upadku na ulicy. (c)

Tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia 2-iej klasy 40-iej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

- 10.000 zł.: 43433 173657
- 5.000 zł.: 34554 70338 102126
- 301748
- 2.000 zł.: 171505
- 1.000 zł.: 26187 36709 141693
- 192751
- 500 zł.: 127044 157239 185113
- 400 zł.: 6612 16348 44813 54211
- 84346 156072 122852
- 250 zł.: 15070 49192 54529
- 57945 59846 63819 70856 88501
- 104215 109111 114155 118570
- 128431 131061 137457 139510
- 154568 156370
- Po 200 zł.: 19184 23129 24559
- 27121 39258 41266 47202 50513
- 68386 76424 78573 86152 88173
- 91095 93598 100800 103578
- 106730 107749 142539 146107
- 164894 175967 183967

Wygrane po 150 zł.

- 489 574 1242 357 2978 8382 415
- 1178 5783 868 6248 7059 8010 412 637
- 783 9176 561 953 10152 323 695 800
- 11265 826 459 570 853 917 12040 443
- 38226 14047 324 15604 16183 17101
- 69 1842 19093 432 967 20026 402 572
- 626 861 921 21702 22187 441 928
- 23351 64 24603 748 865 25132 88 249
- 86272 423 28344 787 29467 833 30069
- 941 31574 969 82397 808 83352 362
- 34216 682 738 950 35278 37675
- 38113 447 827 39024 212 478 505
- 687 753 40155 643 916 37 42316 43062
- 44328 400 45138 690 48273 49901
- 50502 51168 948 52104 801 53308 458
- 875 54171 941 55107 299 56128 57523
- 98 787 58178 59258 60227 61012 458
- 861 941 62360 734 63221 307 15 418
- 709 948 64393 753 65619 725 47 818
- 942 66210 19 575 610 67619 68034
- 230 982 76174 857 71550 626 731 59
- 72133 881 74148 645 79
- 76193 77343 424 78152 79775
- 81392 717 82063 106 441 543 84497
- 527 85726 69 87019 179 88020 648
- 89121 244 96 90286 705 91109
- 92377 677 789 93102 94087 90 558
- 644 756 96757 96057 * 62 441 627
- 97147 754 903 99240 341 535
- 100255 694 101290 330 102412 89
- 827 103392 809 105528 510 106065
- 568 107043 737 109070 176 874
- 110200 19 78 488 111322 112800
- 76 484 656 938 77 113335 996
- 114167 431 64 680 115277 610
- 716 116203 551 117029 339 480 940
- 2 118704 836 118972 120688 121499
- 821 122019 59 328 33 123028 56
- 269 124529 82 125676 738 126042
- 166 315 926 128260 65 425 66 679

Wygrane po 50 zł.

- 860 129016 167 218 466 130076 212
- 131740 132100 275 315 133135 627
- 852 134353 135365 633 136202 313
- 137077 460 138 550 636 139241 65
- 993 140722 804 141027 449 497 843
- 142218 358 598 624 89 143998
- 145304 466 766 829 146628 860 906
- 147920 94 137 969 148336 801
- 149206 599 150135 854 151641 914
- 152666 928 153078 387 442 519
- 154421 58 155167 156897 157563
- 15834 159302 160951 161833 162832
- 163078 165273 166689 809 167881
- 168224 609 169008 170251 673 782 961
- 171107 568 173076 176165 254 798
- 177054 178470 615 962 180318 401
- 181013 232 886 94 82102 507 183245
- 184343 185902 66 186206 404 924
- 187736 811 188424 78 484 891 191961
- 192465 814 193740 194286 539
- 1061 2977 3930 4083 5114 426 591
- 6163 511 7067 292 495 8346 537 9188
- 311 820 75 10019 158 279 89 443 531
- 848 11230 329 656 997 12208 13273
- 358 14017 879 738 981 15925 69 16594
- 17533 791 18878 19524 884 970
- 20187 285 627 21428 22203 451 79
- 688 93 701 842 23006 519 606 725
- 24089 197 409 625 727 943 25514 768
- 8606 26234 369 538 625 749 27265
- 28041 211 356 470 612 760 816 25
- 910 32044 33086 605 34144 99 884
- 35117 733 77 36046 148 37096
- 38210 80 942 39014 222 43 315 429
- 594 850 41252 412 42698 43134 327
- 678 84 44164 386 499 99 693 45167
- 90 608 784 46552 971 47597 826 981
- 48622 36 714 811 964 49104 3009 806
- 50074 120 209 601 44 982 51214 84
- 622 52297 397 506 619 817 54 53809
- 30 996 98 54334 50 536 789 56499
- 615 93 57044 132 292 305 52 615 48
- 68 58555 59384 566 935 60267 829
- 81 61257 459 705 63236 355 639
- 64247 343 750 65017 139 81 598 679
- 801 66019 21 486 67544 69044 592
- 70188 502 622 71029 113 201 47 536
- 765 72236 699 73288 483 559 831
- 958 90 74251 637 884 75541
- 76230 348 77218 742 992 78133
- 695 79892 84 400 638 408 64 89
- 8474 71012 289 454 82246 826 83137
- 426 703 84099 193 636 85388 871
- 86224 82 553 664 795 849 89043
- 120 961 90558 92970 98 93057 116
- 283 474 517 713 946 94098 626
- 882 95146 96657 970 97063 163 242
- 46 58 657 790 97063 163 242 46 98
- 611 93352 99123 392 502 976
- 100731 985 101295 327 45 413 815
- 102020 702 34 103461 744 845 925
- 104213 628 829 105185 802 934
- 107422 621 108223 364 457 667
- 109482 500 110131 473 528 647 861
- 111004 66 355 956 112018 53 90
- 1113 94 543 52 696 746 807 974
- 113562 847.

Wygrane po 50 zł.

- 114422 689 115584 117347 474
- 95 527 700 118802 119019 388 590
- 779 877 941 95 120205 416 8 718
- 121161 469 697 946 122557 821 74
- 123433 124106 660 125292 328
- 127371 89 685 128537 826 66 997
- 129870 977 130220 674 873 926
- 131 606 749 944 65 133295 778 966
- 134100 135988 136393 137445
- 138122 476 541 663 736 139059
- 141618 805 17 142683 768 143426
- 144001 759 145887 918 94 147057
- 411 148892 149201 5 831 151198
- 151665 123456 23452
- 152603 51 154040 71 155249 504 794
- 156278 8 5842 683 969 157288 626
- 158369 672 87 159030 627 823 62
- 160678 772 161389 544 162832 163180
- 505 17 20 164186 466 503 982 165283
- 632 166493 32 421 507 643 167434 57
- 168568 8 759 169483 523 818 171035
- 223 551 172401 173312 985 174096 118
- 334 431 587 638 918 175091 846 170313
- 501 747 177023 173 600 794 178212 936
- 179367 180281 341 441 774 858 188614
- 188663 731 820 184343 55 546 850 7
- 188584 186105 585 722 187180 716 813
- 188045 215 644 189183 92 216 408 95
- 596 718 190463 82 191035 192276 338
- 193232 301 194455 819 74

III ciągnięcie Główne wygrane

- Stała dzienna wygrana 20 ty-
- sięcy złotych pada na Nr. 127926
- Zł. 10 tysięcy na Nr. 36.196,
- 80948.
- 2 tysiące zł. na Nr. 16272,
- 36758, 85274, 150535:
- Po 1 tysiąc złotych na Nr.:
- 12631, 41139 53272, 67783;
- Po 500 zł. na Nr.: 103817
- 143619, 189808;
- Po 400 zł. na Nr.: 61638, 71712,
- 83295, 181893, 182172, 187897;
- Po 250 zł. na Nr.: 15297, 47905,
- 48608, 56194, 67518, 72541, 78010,
- 78433, 95223 104661, 105471
- 116891, 117903, 136277, 140442,
- 159751, 187782.;
- Po 200 zł. na Nr.: 26753, 29336,
- 36594, 41060, 53068, 62642, 79337,
- 98838, 103010, 106565, 114767,
- 116590, 125904, 130167, 130829,
- 135265, 183069, 189662.
- 1415 2368 3895 936 4121 5779
- 8581 769 9359 548 950 93 10071 156
- 478 16904 17250 18059 20397 21659
- 22913 23800 24114 327 25168 428 597
- 26485 27022 29648
- 30945 31819 32041 156 35919 38566
- 39111 40064 911 41957 42732 872
- 44027 88 45243 47271 478 48329 855
- 49163 50185 51922 52441 53663 57586
- 58548 642 59066
- 61790 62227 699 708 66628 67180
- 351 603 68341 69116 752 90 934 74617

Wygrane po 50 zł.

- 7202 686 78938 49 75270 76246 525
- 635 79462 603 80901 82475 787 85372
- 88584 91243 95069 629 96193 484
- 97378 99345 100285 101322 35 691
- 102374 843 103527 104646 109679 736
- 110271 111016 112215 113113
- 114153 632 7 116561 90 119064 192
- 369 121113 961 122485 123622 125154
- 130618 131332 132587 134908 135003
- 286 437 713 137051 138769 140210
- 144567 886 954 145004 256 146002
- 147407 669 148010 149143 150190 541
- 152474 665 153667 154859 994 155697
- 156669 157022 159738 132789 955
- 163555 164849 167235 510 997 169333
- 170851 171681 172664 49 423 175522
- 817 17635 8969 177153 745 179362
- 80531 707 181825 182668 183069
- 184131 251 967 185157 186794 188103
- 189210 190957 191240 98 768 193376
- 525 194272 330 922
- 1020 2090 2510 2901 35 3027 3610
- 4518 5006 6305 86 6783 8120 8315
- 9559 10096 754 965 11204 7749 12358
- 690 14997 15323 863 16162 17608 72
- 18533 737 858 19039 850 20786 21790
- 22773 24407 25272 26776 27583 720
- 28185 29246 486 31435 547 92 32188
- 33823 948 34605 38007 40499 710
- 41093 42714 43059 241 614 828 44769
- 45043 46139 203 696 47770 49125 297
- 516 533 729 43 988
- 59755 53670 55280 362 760 56058
- 186 968 58849 65 60589 761 61963
- 62197 65696 66927 68092 737 874
- 69318 421 935 70181 71243 746 72040
- 426 73628 40 73 74045 676 927 78002
- 13 79400 686 81106 810 82346 83041
- 260 84010 991 85159 86007 87619 88351
- 442 89379 91009 92988 93817 94384
- 95007 335 97228 578 88 992 99631
- 100958 771 101734 987 102524 103207
- 347 493 104317 411 105330 626 62
- 106334 421 665 107304 108061 750
- 109334 11182 558 791 813 112671
- 116327 55 479 561 117069 325 976
- 82 118231 434 119855 121127 99
- 122658 123299 383 513 695 124551 835
- 946 125433 58 124005 56 749 128324
- 130373 134495 819 135437 137088 339
- 919 139429 892 140662 831 141211 354
- 997 142083 528 143143 379 408 144327
- 910 145350 785 144035 614 147461
- 148498 910 150956 151165 308 152144
- 102 154533 935 155774 156303 425
- 631 157036 278 158157 683 159747
- 161164 162060 141 309 164159 335 709
- 978 165428 664 167161 587 168242
- 169909 170903 71340 901 172142 801
- 175071 454 176949 180698 906 181031
- 293 182598 735 927 183515 945 184350
- 186088 295 188566 189066 199 682
- 190712 191186 193046 307 543 194521
- 688

IV ciągnięcie Wygrane po 150 zł.

- 438 4209 4379 4595 4766 5325 47
- 7825 7934 67 8030 8125 8772 8863
- 10937 11081 12324 667 13686 14255
- 401 557 909 15445 18753 19038 20845
- 21863 22237 26184 363 508 844 27811

Zamach samobójczy żony nauczyciela

Wczoraj wieczorem w swoim mieszkaniu przy ulicy Nowogrodzkiej 10 w zamiarze pozbawienia się życia zatrula się nieustaloną na razie trucizną Eugenia Korzeniowska. Pogotowie ratunkowe przewieźło desperatkę w stanie ciężkim do szpitala św. Jakuba.

Garnkiem zadał 4 ciężkie rany

KRONIKA

WILEŃSKA

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
w dniu 19 listopada rb.:

Przeważnie pochmurno z opadami, zwłaszcza w dzielnicach południowych.

Temperatura w pobliżu 0 st. z lekką tendencją do wzrostu.

Wiatry południowo-wschodnie i zachodnie — dolne umiarkowane, chwilami porywiste, górne do 50 km/godz.

DIŻURY APTEK.

Jundziłła — Mickiewicza 33. S-nów Mańkowiec — Piłsudskiego 30. Chrościeckiego i Czaplńskiego — Ostrobramska 25. Filemonowicza i Maciejewicza — Wielka 29 i Sarela — Zarzecze 20.

Ponadto stale diżurują następujące apteki: Paka — Antokolska 42. Szantyrza — Legionowa 10 i Zajaczkowskiego — Witoldowa 22.

KOŚCIELNA.

Staraniem Chóru Św. Kazimierza odbędzie się w dniu 21 listopada r. b. o godz. 10 rano w Kościele Św. Kazimierza nabożeństwo w wigilię Św. Czcylia Patronki Chóru na intencję Ks. Wilusa T. J. jako w czwartą rocznicę pobytu jego na misji w Chicago. Podczas nabożeństwa tenże chór odśpiewa pieśni święte pod kierownictwem p. E. Połubińskiego.

ADMINISTRACYJNA

Starosta grodzki wileński ukarał 65 osób wysokimi grzywnami za niezgłoszenie się do pracy dla celów obrony państwa w myśl przepisów o zastępczym powszechnym obowiązku wojskowym.

MIEJSKA

Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w dniu 25 b. m. M. in. na posiedzeniu tym rozpatrywane będą wnioski z poprzedniego posiedzenia o wprowadzenie gheffa na rynkach wileńskich oraz wniosek radnych żydowskich, domagający się wyrażenia protestu przeciwko wprowadzeniu osobnych miejsc dla Żydów na uniwersytecie.

Oba te wnioski zostały przez Magistrat zaopiniowane negatywnie.

Magistrat na pomoc zimową. Wczoraj odbyło się posiedzenie prezydium Zarządu miasta. Na posiedzeniu tym m. in. rozpatrywana była sprawa organizacji i przyjęcia z pomocą zimową bezrobotnym. Zarząd miasta uchwalił przydzielić na biuro pomocy zimowej bezrobotnym lokal przy ul. Ostrobramskiej 25 specjalnego urzędnika, światła, opału i inne świadczenia w naturze.

Podatki miejskie. Magistrat uchwalił ostatnio statut podatków miejskich na rok 1938. Podatki miejskie utrzymane zostały w normach szesnastygodzicznych.

AKADEMICKA

Zarząd Oddziału PAZZM „Liga” w Wilnie powiadamia, iż w dniu 27 listopada br. w lokalu „Ligi” o godzinie 19 odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie.

Porządek dzienny: wybór delegatów na Walny Zjazd do Warszawy.

Referat Praktyk Zagranicznych PAZZM „Ligi” niniejszym zawiadamia Kół. Kół. iż do dnia 20 listopada br. należy złożyć sprawozdanie z praktyki zagranicznej.

Zarząd Sekcji Polsko-Angielskiej powiadamia, iż w dniu 19 listopada rb. w lokalu „Ligi” o godzinie 20 odbędzie się zebranie sekcji angielskiej.

KONKURS ARCHITEKTONICZNY nr. 91

Zarząd Wileńskiego Oddziału S. A. R. P. ogłasza na zlecenie Komunalnej Kasy Oszczędności m. Wilna konkurs powszechny na projekt szkieletowy gmachu **Zakładu Zastawniczego (Iombardu)** w Wilnie.

Nagrody: I—1000 zł., II—800 zł., III—600 zł., ewentualne zakupy po 300 zł.

Termin składania prac 20 stycznia 1938 r.

Program i warunki konkursu oraz podkłady otrzymać można bezpłatnie we wszystkich oddziałach S. A. R. P. i w Komunalnej Kasie Oszczędn. m. Wilna, Mickiewicza 11.

Sekretarz Konkursu Inż. Arch. **Stefan Narębski.**

WOJSKOWA

Rejestracja rocznika 1917-go dobiega końca. Ostatni termin rejestracji upływa 31 grudnia rb.

Ze ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ.

Z życia Rodziny Wojskowej. W bieżącym tygodniu opuściła szeregi członkiń Rodziny Wojskowej przewodnicząca Koła Wileńskiego p. Irena Przyjałkowska, żegnana przez członkinie Zarządu i Koła na pożegnalnej herbatce w świetlicy Rodziny Wojskowej, jak również w dniu Jej odjazdu na dworcu wileńskim.

Na inauguracyjnej herbatce Rodziny Wojskowej p. dr. Anna Skwarczyńska, członkini Zarządu R. W. wygłosiła odczyt: „Wrażenia z podróży do Włoch”, w którym podzieliła się ze słuchaczkami swymi spostrzeżeniami z punktu widzenia turystycznego i lekarskiego (Zjazd pediatryczny w Rzymie, Wystawa Opieki Społecznej nad Matką i Dzieckiem w Rzymie i Opieka Społeczna nad Matką i Dzieckiem w Italii). Odczyt ilustrowany był pokazem licznych wydawnictw i fotografii.

Zarząd Rodziny Wojskowej Koła Wileńskiego zawiadamia, że w dniu 16 bm. rozpoczął się 41-godzinny Kurs Przystosowania Kobiet do Obrony Kraju i wzywa swe członkinie, by wzięły w nim udział.

Zarząd R. W. zawiadamia również swe członkinie, że każdego miesiąca w pierwszy czwartek po 1-ym odbywać się będą herbatki w świetlicy R. W. przy ul. Mickiewicza 13.

Wil. Tow. Opieki nad Zwierzętami po daje do wiadomości członków i sympatyków, iż lekarz weterynarii z ramienia Towarzystwa dr. Jan Użarowski przyjmuje chore zwierzęta u siebie w domu przy ul. Kalwaryjskiej 12—3 codziennie od godz. 15—17.

Zarząd Koła Wileńskiego Z. O. R. zawiadamia iż w piątek 19 listopada rb. o g. 18.30 w lokalu związkowym odbędzie się

wykład na kursie wojskowym na temat: „Rozpoznanie — dowódca i pluton rozpoznania”. Zarząd zwraca się do członków o jaknajliczniejsze przybycie.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

KLUB WŁÓCZĘGÓW. Normalne zebranie Klubu w dniu dzisiejszym nie odbędzie się.

Zebranie organizacyjne WIL. Oddz. Polskiego Towarzystwa Geograficznego i Geologicznego. W piątek, dn. 19 listopada o godz. 20-ej odbędzie się zebranie organizacyjne Wileńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Geograficznego i Geologicznego. Osoby pracujące na polu geografii i geologii bądź też interesujące się zagadnieniami z zakresu wymienionych nauk są uprzejmie proszone o łaskawe przybycie.

RÓŻNE.

Wielkie poznajcie Wilno. W niedzielę dnia 21 bm. z przewodnikiem Zw. Pr. Turyst. wycieczka zwiedzi średniowieczne lochy na Bakszcie, z historią powstania których wiąże się piękna legenda.

Wycieczka wyruszy z ogródka przed Bazyliką, o godz. 12-ej.

RADIO

PIĄTEK, dnia 19 listopada 1937.

6,15 Pieśń poranna. 6,20 Gimnastyka. 6,40 Muzyka z płyt. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Przerwa. 11,15 „W średniowiecznym klasztorze” słuchowisko dla dzieci. 11,40 Duety wokalne. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 „O potrzebie mechanizacji przeróbki lnu” — pogadanka inż. Czesława Słuchockiego. 13,15 Pod znakiem Straussów. 14,25 „Słoń” opowiadanie Mariana Gawalewicza. 14,35 Muzyka popularna. 14,45 Przerwa. 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,45 „Mój kasztan” opowiadanie dla dzieci. 16,00 Rozmowa z chorymi. 16,15 Koncert muzyki lekkiej. 16,50 Pogadanka. 17,00 Budownictwo społeczne — odczyt. 17,15 Franciszek Schubert: Piękna młynarka — pieśń. 17,50 Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki. 18,00 Wiadomości sportowe. 18,10 „Zaprawa narcyjska” — pogadanka Konstantego Pietkiewicza. 18,20 Recital fortepianowy Napoleona Fanty. 18,40 Chwilka litewska w języku litewskim. 18,50 Program na sobotę. 18,55 Jak spędzić święto? — omówi Eugeniusz Piotrowicz. 19,00 Komedie Aleksandra Fredry „Słuby panieńskie”. 19,55 Pogadanka aktualna. 20,05 „Cztery gburów” — opera w 3-ach aktach. 20,55 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna. 21,45 Balzac: Facino Cane — recytacja proz. 22,50 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,00 Tańczymy. 23,30 Zakończenie.

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Hotel EUROPEJSKI
Pierwszorzędny — Ceny przystępne.
Telefony w pokojach Winda osobowa

PREMIERA! Film ilustrujący płomienną miłość wodzów, żołnierzy i niewolników! Gigantyczny film ilustrujący rywalizację dwóch wielkich wodzów **SCYPIONA I HANIBALA**

SCYPION

AFRYKAŃSKI

Piękny kolorowy nadprogram oraz obchód uroczystości **Święta Niepodległości** w Warszawie w dn. 11 listopada r. b.

W każdym domu

NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG

Dobrolin

LEKARZE

DOKTOR MED.
J. Piotrowicz-Jurczenkowa
Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

Nauka i Wychowanie

KOREPETYCJY ze wszystkich przedmiotów w zakresie gimnazjum udzielają studentki z Bursy Żeńskiej U. S. B. ul. Augustiańska Nr 4, tel. 12-40. Informacje od godz. 14.30 do 15.30 i od 19.30 do 21-ej.

Przy **BÓLACH GŁOWY** NERWOBÓLACH I GRYPIE

Stworzone przez **PROSZKI** DLA DOROSŁYCH ZE ZIN. GABRIELI

KOWALSKINA

Handel i Przemysł

Modne gwarantowane OBUWIE poleca polska wytwórnia **W. NOWICKI** Wilno, ul. Wielka 30. KALOSZE, SNIEGOWCE oraz pantofle ranne.

Kupno i sprzedaż

OKAZJA. Sprzedaje się bardzo tanio mało używany bilard frajberowski, rozmiaru średniego. Adres w Redakcji „Kurjera Wileńskiego”.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA odremontowane 3-pokojowe mieszkanie, suche, ciepłe z łazienką i water ul. Popławska 21—1.

PRACA

DO ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH w prowincji potrzebni od zaraz: 1 urzędnik do wydziału technicznego oraz 1 urzędnik do wydziału handlowego. Kandydaci z ukończoną Szkołą Techniczną, względnie posiadający minimum 6 lat szkoły średniej (małą maturę), lat 22—25, z odbytą służbą wojskową, proszeni są o złożenie ofert z dokładnym życiorysem, odpisami świadectw i fotografią do Administracji „Kurjera Wileńskiego” sub „JSN”.

AKUSZERKI

AKUSZERKA **Maria Laknerowa**

Przyjmuje od godz. 9-ej rano do godz. 7-ej wieczorem. Ul. Jakuba I Jsińskiego 5—18 róg Ofiarnej, obok Sądu.

AKUSZERKA **Smiałowska**

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzające, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, lupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wosny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26—6.

AKUSZERKA **M. Brzezina**

masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

CASINO Arcyfilm najpiękniejszych wrażeń

SIÓDME NIEBO

W rolach głównych: **Simone Simon** i **James Stewart**.
Nad program: UROZMAIACONE DODATKI

HELIOS WZGARDZONA

Dziś. Dramat życiowy

(STELLA DALLAS). Dzieło życia kobiety stworzonej do miłości. W rol. gł.: Chłuba Ameryki **Barbara Stanwyck**, ulubieniec kobiet **John Bolas** i 18-letnia **Anna SHIRLEY**

POLSKIE LINO Najpiękniejszy film doby obecnej

SWIATOWID / KAPRYS MILIONERA

W rolach głównych: Uroczą **Marika Rokk** i niezrównany **Hans Soenker**
Humor. Doskonała muzyka. Nowa piosenki przebojowa. — Nad program: ATRAKCJE
Uprasza się o przybywanie na początki seansów: 4—6—8—10, w niedzielę od 2-ej

Kino **MARS** Ceny propagandowe: parter od 54 gr.

„Winowajca”

OGNIKO Dziś. Epos bohaterstwa z czasów walk o niepodległość Polski

Film wielkich kreacji aktorskich: **Elchlerówna, Zacharewicz, Jaracz, Samborski, Stępowski, Znicz** i inni
Nad program UROZMAIACONE DODATKI. Początek seansu o 4-ej, w niedzielę i święta o 2-ej.

Róża

SKŁAD RADIOWY **B-ci S. i M. LWOWICZ**
Baranowicze, Szeptyckiego 52, tel. 104

SPECJALNIE URZĄDZONY

Laparabłamy na demonstracje rewelacyjnych Superów

PHILIPSA 1938

SALON DEMONSTRACYJNY

„REKORD” wł. G. Cyryński
Baranowicze, Szeptyckiego 35, tel. 129

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ ODBIORNIKÓW

ELEKTRIT - RADIO

Najdogodniejsze warunki spłaty.
— Ceny niskie —

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrachun. 1, Wilno 1
Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.
Redakcja: tel. 79—godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35
Lida, ul. Górniańska 8
Baranowicze, ul. Staszica 13
Przedstawiciele: Kleck, Nieśwież, Słonim, Szczuczyn, Stołpce, Wołożyn, Wilejka, Warszawa, ul. Traugutta 3, Grodno, 3-go Maja 6

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju—3 zł., za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł. 2,50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2,50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz millimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio łamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—19